

د ښار جوړولو او ځمکو وزارت
وزارت شهر سازی و اراضی

انکشاف شهر

ماهنامه شماره ۴۷ | حمل ۱۴۰۰

ماهنامه انکشاف شهر

مدیر مسوول: محمد داود تنها

معاون مدیر مسوول: افق روشن

ویراستاران: حشمت ناصری و محمد داود تنها

هیئت تحریر: نوید الله نبي زاده، مرضيه رضایی، مسکا شارق، روح الله تلاش، ضمير ساپی، احمد ضیا انتظار، عبدالله فکور،

افق روشن، محمد داود تنها و مزمل احمدی

متصدی صفحه شعر: محمد داود تنها

دیزاینر: محمد نعیم عمر

عکاسان: امان صداقت و محمد نعیم عمر

مسوول توزیع: محمد سمیع عزیزی و سید مرتضی موسوی

شماره تماس: ۰۲۰۲۳۰۰۷۱۲

ایمیل آدرس: info@mudl.gov.af

فهرست مطالب

گزیده های از راهکار انکشاف شهر مزار شریف در ۲۰ سال بعد

نویسنده: نوید نبي زاده

۷

پروژه های اجاره دراز مدت در طرح سرمایه گذاری بر املاک و زمین دولتی

نویسنده: افق روشن

۱۳

د نوروز او بزگر جشن

لیکوال: مسکا شارق

۱۹

پاسداری از میراث های تاریخی

نویسنده: افق روشن

۲۱

د راحله جمشیدی هیله پوره شوه

لیکوال: مزمل احمدی

ژباړه: روح الله تلاش

۲۳

دولتي ځمکې د خوندي کېدو پر لور

نویسنده: روح الله تلاش

۲۵

ثبت و اجراء قباله های الکترونیکی در هرات

نویسنده: محمد داود تنها

۲۹

خصوصي سکتور: د صنایع او اقتصادي ودې مهمه څانګه

لیکوال: ضمير ساپی

۳۱

هغه خوب چې په حقیقت بدل شو

لیکوال: حشمت ناصری

۳۵

تثبیت حق مالکیت جایداد های مسیر فاز اول سرک حلقوی کابل

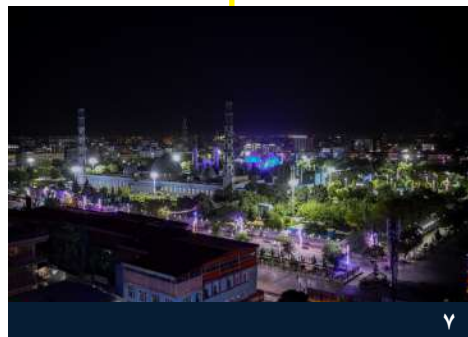
نویسنده: عبدالله فکور

۳۸

د یوه عصري ځمکوالۍ نظام پر لور

لیکوال: حشمت ناصری

۴۲

۷

۳۵

۳۸

بند شاه و عروس و مولود آرزو

که استملاک ساحه طی پیشنهاد شماره (۱۷۲۵) ۱۳۹۸/۹/۱۰ به مقام عالی ریاست ج.ا.ا. تقدیم گردید، اما بنابر ملاحظات مسترد گردید. سپس با رفع نواقص، پیشنهاد (۱۱۹) مورخ ۱۳۹۹/۷/۹ به مقام عالی ارائه شد که طی حکم (۱۸۶۱) ۱۳۹۹/۷/۲۴ کمیسیون اسکان مجدد و توزیع نمرات به متضررین تعیین و برای پرداخت جبران خساره، اسکان مجدد و تبادل زمین متضررین پیشنهاد های جداگانه تقدیم گردید. با آنهم ملاحظات موجب تاخیر تحقق این مأمول شد. سرانجام تیم مشترک وزارت شهرسازی و اراضی با همکاری اداره ملی تنظیم امور آب به تأسی از رهنمود جلالتمآب رئیس جمهور کشور؛ کار بررسی مجدد روند استملاک را با بر شمردن افزایش رقم ۲۱۴۲۵ اصله درخت مثمر و غیر مثمر و ۹۵۸ متر مربع دیوار خانه ها و باغ ها به دلیل گذشت بیش از ده سال زمان و همچنان کسب قناعت متضررین ساحات تحت پلان تطبیق پروژه بند شاه و عروس مطابق پروسه قبلی استملاک به دریافت رقم (۱۸۸) میلیون و (۱۵۴) هزار و (۶۶) افغانی به دریافت جبران خساره به وجه احسن تکمیل و پیشنهاد آن به مقام عالی ریاست جمهوری ارسال گردید. خوشبختانه فعالیت صداقت محور معینیت امور زمینداری وزارت شهرسازی و اراضی با نظرداشت ضیقی وقت و زمان مناسب آبرگیری و جلوگیری از به میان آمدن مشکلات بیشتر اجتماعی؛ اقبال منظوری جلالتمآب رئیس جمهور کشور را در مجلس کابینه یافت. گفتنی است که کار ساختمان بند نیز پس از چهاربار تمدید زمانی با شرکت قرارداد کننده به ۹۹ درصد رسیده و زمان آبرگیری نیز در شرف گذر است. اکنون متضررین ساحات تحت پلان تطبیق این پروژه منتظر دریافت جبران خساره و زمین بدیل اند و این فرصت خوب عملکرد به موقع برای اداره ملی تنظیم امور آب است تا به توجه به مقوله یک تیر و دو فاخته، حق را به حق دار رسانیده و از کمترین فرصت باقی مانده برای جلوگیری از به هدر رفتن آب های جاری در ساحه بند استفاده معقول و موثر نماید.

وزارت شهرسازی و اراضی منجیث یکی از نهاد های سکتوری و کلیدی در عرصه شهرسازی و نظام نوین زمینداری؛ نقش اساسی و سرنوشت سازی در تسهیل روند تطبیق پروژه های زیربنایی حکومت دارد. یکی از مسوولیت های مهم این وزارت؛ تصفیه و استملاک ملکیت ها و جایداد های مردم در ساحات تحت پلان تطبیق پروژه های انکشافی در جهت ایجاد سهولت های لازم به منظور آغاز کار عملی ساخت و ساز است. در این مقال می توان به عنوان نمونه از کارکرد این وزارت در خصوص تکمیل پروسه بررسی مجدد روند استملاک ساحات تحت پلان تطبیق پروژه بند شاه و عروس یاد آور شد؛ پروژه ای که مبین تلاش حکومت برای تعیین یک چهارچوب منظم کاری در راستای مدیریت آب های جاری و زیر زمینی به منظور رشد زراعت و باغداری، تقویت صنایع و تولید انرژی برق به گونه موثر و مفید است. پروژه اعمار بند آبرگردان شاه و عروس در ولسوالی شکر دره ولایت کابل با ظرفیت ذخیره ۳۰ میلیون متر مکعب آب، تولید ۱٫۲ میگاووات برق در ساعت و ظرفیت آبراری ۳۵۰۰ هکتار زمین زراعتی در سال ۱۳۸۹ به هزینه ۵۲ میلیون و ۹۶۴ هزار و ۲۶۲ دالر امریکایی با یک شرکت ایرانی قرارداد شد که می باید در سال ۱۳۹۳ تکمیل می شد. اداره اسبق اراضی به اساس حکم شماره (۵۱۴۵) مورخ ۱۳۸۸/۸/۲۱ مقام عالی ریاست ج.ا.ا. مبنی بر تسهیل روند استملاک ساحات تحت پلان تطبیق پروژه متذکره؛ اراضی مورد نظر را به اساس حکم اصدار یافته در حشوه پیشنهاد نمبر (۱۶۱) ۱۳۸۸/۸/۱۱ وزارت انرژی و آب تحت عمل تصفیه قرار داد. چنانچه بعد از سروی، نقشه برداری و تحقق عمل تصفیه؛ اسناد تصفیوی جهت استملاک با اصدار مکتوب شماره (۱۱۴۹۳) مورخ ۱۳۹۱/۳/۷ به وزارت اسبق انرژی و آب منجیث تطبیق کننده و استملاک کننده پروژه ارسال گردید. سپس، نهاد تطبیق کننده تا سال ۱۳۹۸ کار شمارش اشجار، مترآژ ساختمان و تثبیت قیمت را تکمیل نمود، اما اصل استملاک متحقق نشد. بعد در سال ۱۳۹۸ که استملاک ساحات خارج از ماستر پلان به وزارت شهرسازی و اراضی تعلق گرفت، اسناد به این وزارت محول شد

پروتوکول انتقال صلاحیت اجراء و ثبت قباله از ریاست استیناف ولایت کابل به ریاست اراضی در پایتخت در ارگ ریاست جمهوری به امضا رسید. بر حسب این پروتوکول که میان سرپرست ریاست اراضی ولایت کابل و رئیس محکمه استئناف ولایت کابل در حضور داشت جلالتمآب محمد اشرف غنی رئیس جمهور کشور، عزت المآب امر الله صالح معاون اول ریاست جمهوری و عزت المآب سید یوسف حلیم قاضی القضاة و رئیس ستره محکمه کشور به امضا رسید، دومین دفتر ثبت، اجرا و صدور قباله الکترونیکی پس از هرات در کابل گشایش یافت. همزمان با این پروتوکول انتقال صلاحیت اجراء و ثبت قباله از ریاست استیناف ولایت بلخ به ریاست اراضی آن ولایت در حضور مسئولین محلی مقام ولایت بلخ با هدایت مستقیم مقام

عالی ریاست جمهوری از طریق آن لاین به امضا رسید که بزودی روند عملی آن نیز آغاز می گردد. جلالتمآب محمد اشرف غنی رئیس جمهور کشور طی سخنرانی رهنمودی خاطر نشان ساخته گفت: یکی از مهمترین تهداب پیشرفت اقتصادی در یک کشور جایداد مصون است. رئیس جمهوری کشور در این مراسم؛ دیجیتال سازی روند ثبت، اجرا و صدور قباله عصری را یگانه شرط داشتن جایداد مطمئن برای مردم، جذب سرمایه گذاری، پیمودن سیر صعودی پیشرفت در کشور و گام بزرگ در مبارزه با فساد اداری دانسته، زحمات خستگی ناپذیر رهبری وزارت شهرسازی و اراضی و مقام معینیت امور زمینداری این وزارت را در تحقق این هدف والا ستود.

محترم محمود کرزی وزیر شهرسازی و اراضی در نشست با حضور اراکین بلند رتبه ادارات سکتوری؛ پلان های تفصیلی شهرک های رهایشی التفات و خلیل الله خلیلی را منظور نمود.

وزیر شهرسازی و اراضی تحقق مفاد فرمان شماره (۱۰۸) مقام عالی ریاست ج.ا.ا. را از اولویت های کاری این وزارت دانسته و به بخش های مربوطه هدایت داد تا در هماهنگی با نهاد های مندرج این فرمان در تشخیص و انتخاب زمین مناسب اهتمام احسن نمایند.

در پلان تفصیلی شهرک رهایشی التفات ۶۶۶۸ نمره رهایشی و در شهرک رهایشی خلیل الله خلیلی ۱۵۰۰۰ نمره رهایشی به مستحقین مندرج فرمان (۱۰۸) مشمول ساحات سبز، تفریحی، خدماتی و عامه در نظر گرفته شده است.

د پکتیا ولایت د مچلغو بند اړوند سیمو د تصفیې چارې بشپړې شوې
د ښار جوړولو او ځمکو وزارت د ځمکوالۍ چارو معینیت، د افغانستان اسلامي جمهوریت د عالي مقام د حکم عملي کولو په موخه؛ په پکتیا ولایت کې د مچلغو بند پروژې د عملي کولو لپاره د اړوند سیمو تصفیه په غوره ډول ترسره کړه. په دغه پروسه کې ټولټال ۷۰ قطعي ځمکه چې ۱۲۸.۳۸۷ جریبه ځمکه کیږي، تصفیه شوې چې له یادې اندازې ۹۷.۶۸۴ جریبه ځمکه د دولت ملکیت او پاتې نوره یې شخصي ملکیت تثبیت شوه.

محترم روشن ولسمل معین امور شهری وزارت شهرسازی و اراضی در دفتر کارش با محترم محمد عمر شیرزاد والی ارزگان ملاقات و پیرامون ساخت پلان ها و وضعیت کنونی شهری در آن ولایت بحث و تبادل نظر نمود. در این دیدار والی ارزگان خواهان تسریع روند کاری پروژه های ساختمانی و حل برخی مشکلات برخی پروژه ها گردید. سپس معین امور شهری وزارت شهرسازی و اراضی بر تطبیق به موقع پروژه های ساختمانی و تسریع روند طرح و ترتیب پلان های شهری ولایت ارزگان تاکید نمود.

د ۱۴۰۰ کال مالي سند پر یو شمېر مهمو موضوعاتو بحث وشو

د ښار جوړولو او ځمکو وزارت د مالي او اداري لوی رئیس ښاغلي عبدالرحمن عزیزی او یو شمېر رئیسانو او امرینو د یوې غونډې پر مهال، د ۱۴۰۰ لمریز کال د بودجې له سند څخه د ۱۳۹۹ پروژو حذف او همدارنگه د پروژو تطبیق څرنګوالي په اړه بحث وکړ.

په دې غونډه کې د مالي او اداري لوی رئیس لارښوونه وکړه چې یاد موضوعات دې ژر تر ژره د مالیې وزارت او د جمهوري ریاست عملیاتي او حمایتي پراختیا له ادارې سره په همغږۍ پر مخ یوړل شي.

رهبری معینیت امور زمینداری وزارت شهرسازی و اراضی از پیشنهاد شرکت فانتوم به منظور دیجیتال سازی سیستم های معلوماتی برنامه های انکشافی این معینیت استقبال نمود

محترم گل الرحمن توتاخیل معین امور زمینداری وزارت شهرسازی و اراضی در دیدار با هیأت تخنیک شرکت فانتوم دیجیتال سازی سیستم های معلوماتی و اداری را دیدگاه جلالتمآب رئیس جمهور کشور خوانده؛ سهل سازی، سرعت عمل، جلوگیری از فساد اداری، تأمین مصوئیت و شفافیت را از پیامد های خوب این پروسه بر شمرد.

متعاقباً عبدالقادر حکیمی هیأت تخنیک شرکت فانتوم؛ خدمات این شرکت را به ادارات دولتی رایگان خوانده و فواید و مصوئیت کامل سیستم بلاک چین را برای دیتابیس های معلوماتی بر شمرد.

در پایان این نشست هر دو جانب بر اهمیت دیجیتال سازی سیستم های معلوماتی و اداری تاکید نموده و بحث روی جنبه حقوقی همکاری این شرکت با معینیت وزارت شهرسازی و اراضی به جلسه بعدی موکول شد.

هېواد کې د څړځايونو د تشخيص، سروې او نقشه کولو شمېر له پنځه مليون او ۹۰۰ زره جريبه واوښت

د ښار جوړولو او ځمکو وزارت تر دې دمه د هېواد د ۲۸ ولايتونو په ۱۵۴۰ ټوټې ځمکو کې تر دې دمه ۵ ميليونه، ۹۲۰ زره او ۵۳۸ جريبه څړځايونه تشخيص، سروې او نقشه کړي دي.

د ښار جوړولو او ځمکو وزارت د ځمکوالۍ چارو معينيت، د افغانانو د ملي شتمني په توگه د څړځايونو د تشخيص، سروې او نقشې اخيستو پروژې په عملي کولو سره د څاروي ساتونکو (مالدارانو) د اقتصادي ودې او پر ځان بډايښي ته اړين شرايط او زمينه برابروي.

معین امور شهری وزارت شهرسازی و اراضی در نشستی با مجیب شیرزاد معین گمرکات و عواید وزارت مالیه و فروزان فقیری رئیس هماهنگی زون اقتصادی واحد تسهیل سرمایه گذاری روی طرح ماستر پلان بنادر خشکه در کشور بحث و تبادل نظر نمود.

محترم روشن ولسمل در این نشست با تاکید بر زمانگیر بودن طرح پلان های ستراتیژیک بر مبنای دورنمای شهری در راستای تعیین مسیر توسعه شهر به دلیل نیازمندی به مطالعات اجتماعی و اقتصادی در تمامی ابعاد شهری گفت: «تا کنون ۵۰ در صد معلومات در خصوص بنادر تورغندی، اسلام قلعه، حیرتان، سپین بولدک، غلام خان، نیمروز و تورخم گردآوری شده که پس از تحلیل تخنیکی با شرکت ساساکی در میان گذاشته خواهد شد.»

د شاه و عروس بند پروژې اړوند سیمو د استملاک پروسې بیاځلي څېړنه هم بشپړه شوه د بنار جوړولو او ځمکو وزارت د د ځمکوالۍ چارو معینیت، د شاه و عروس بند د جوړېدو پروژې اړوند سیمو د استملاک پروسې د بیاځلي څېړنې راپور د یوه مکتوب په ترڅ کې د منظوري په موخه د افغانستان اسلامي جمهوري دولت د چارو ادارې محترم عمومي ریاست ته لېږلی دی. د یادولو وړ ده چې له دې وړاندې هم د خسارې د جبران، د ځمکې د بدیل او متضررینو ته د نویو ځایونو د ورکړې په تړاو درې پیشنهادونه د جمهوري ریاست یاد محترم ریاست ته لېږل شوي دي.

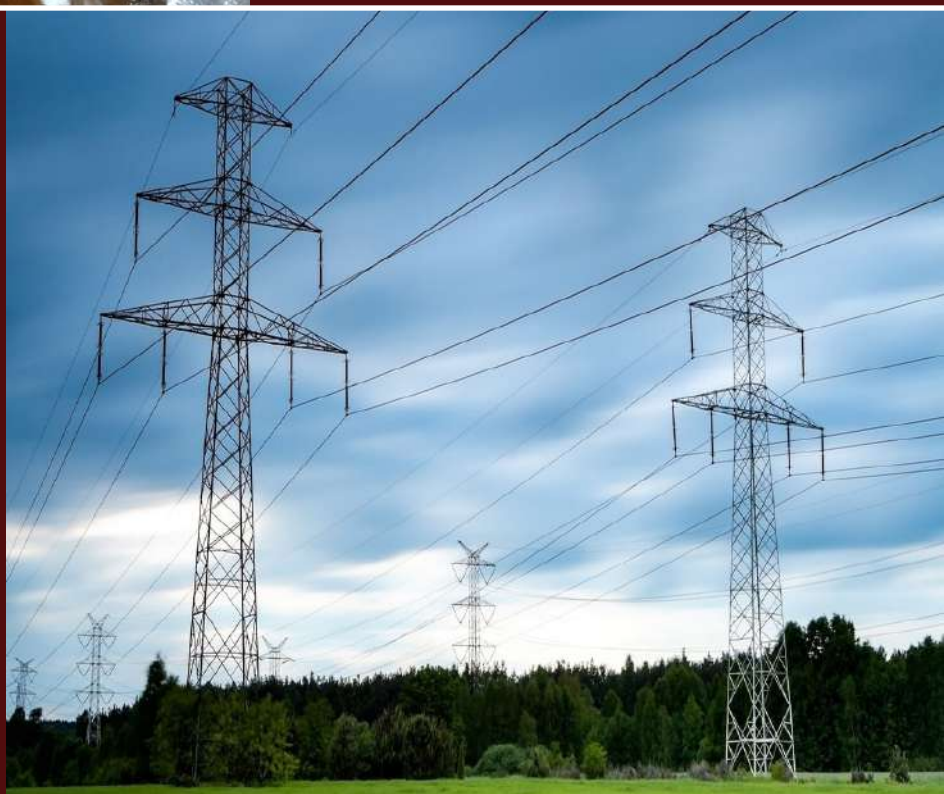
د ښاري چارو مرستيال د لوگر ولايت له مشرانو سره ولېدل

د ښار جوړولو او ځمکو وزارت د ښاري چارو مرستيال ښاغلي روښان ولسمل له لوگر ولايتي شورا رئيس حسيب الله ستانکزي، د محمد اغې ولسوال او نورو قومي مشرانو سره د لېدنې پر مهال د دې ولايت په مرکز او ولسواليو کې د شته ستونزو حل تر څنگ د پروژو پلي کېدو په اړه خبرې وکړې.

ښاغلي روښان ولسمل د لېدنې پر مهال وويل، د نورو ولايتونو پروژو د تطبيق تر څنگ د لوگر ولايت پروژو پلي کول د وزارت په کاري لومړيتوبونو کې دي او زياته يې کړه چې په دې ولايت کې به ښاري ستونزې حل او ښاري پلانونه به د ټولنيز عدالت په پام کې نيولو سره تر سره شي.

د شبرغان-اندخوی د ۲۲۰ کيلو ولټه مزي د لېږد پروژې چارې بشپړې شوې
د ښار جوړولو او ځمکو وزارت د ځمکوالۍ چارو معينيت، د شبرغان-اندخوی د ۲۲۰ کيلو ولټه مزي يا لين د لېږد پروژې د ۱۶۶ پایو د ځمکو د مالکيت حق تثبيت، د بيې ايښودنې او استملاک چارې بشپړې کړې.

له يادې اندازې يې ۱۵۳ ستنې په دولتي او پاتې ۱۳ هغه په شخصي ځمکه کې تثبيت شوې چې اسناد يې د خسارې د جبران په موخه د برېښنا شرکت ته لېږل شوي دي.

گزیده های از راهکار انکشاف شهر مزار شریف در ۲۰ سال بعد

جلال آباد، قندهار، مزار شریف و خوست را روی دست گرفت.

البته به منظور گذار از وضعیت نابسامان و دستیابی به وضعیت مطلوب با نظرداشت ابعاد اجتماعی، اقتصادی، انکشافی و سایر مسایل مهم؛ ایجاب می نمود تا دیدگاه ها و نظریات مسلکی نهادها و متخصصین امور شهری درج این پلانشها گردد. به منظور حصول این هدف، رهبری وزارت شهرسازی و اراضی با تدویر جلسات هماهنگی؛ نکات قوت و ضعف، فرصت ها و چالش های موجود در مناطق شهری را همه جانبه

وزارت شهرسازی و اراضی به مثابه معتبر ترین نهاد سکتر شهری؛ همواره زمینه تحقق پلانگذاری ها و پالیسی های انکشافی حکومت و تطبیق پروژه های عام المنفعه و انکشافی منتج به رشد اقتصادی و رفاه اجتماعی را در شهرهای کشور فراهم می کند.

رهبری این وزارت با تعهد به ایجاد فرصت های انکشاف متوازن و منظم شهرها در مرکز و ولایات؛ اخیراً در یک اقدام بی پیشینه؛ کار تهیه و تدوین پلان های انکشاف ستراتیژیک پنج شهر بزرگ شامل هرات،

تحلیل و ارزیابی نموده؛ سپس دیدگاه، مشوره‌ها و نظریات تخریکی و حقوقی تمامی ارگان‌های ذیدخل و متخصصین امور شهری را درج این پلان‌ها ساخت.

سرانجام مسوده پلان‌های انکشاف ستراتیژیک پنج شهر بزرگ ترتیب و نهایی شده و در جلسه شورای عالی آب، اراضی و توسعه شهری؛ پس از بحث و مذاقه در پرنسب مورد تایید قرار گرفت. پلان انکشاف ستراتیژیک که با تمویل مالی بانک جهانی در هماهنگی نزدیک با شرکت ساساکی ترتیب گردیده، به مثابه دیدگاه و نقشه راه ۲۰ ساله؛ ضمن تعیین مسیر انکشاف شهرها، تاثیرات مستقیم و قابل توجهی بر حیات اجتماعی و اقتصادی مردم خواهد داشت.

انکشاف ساحات سبز، احداث و انکشاف پارک‌ها، کمر بند های سبز، حفظ محیط زیست، حفظ ساحات تاریخی و سایر پروژه‌های رفاهی، اتصال منطقوی، ایجاد و انکشاف مارکیت‌ها، ترویج فعالیت‌های صنعتی، زراعتی و سایر فعالیت‌های تولیدی منتج به رشد اقتصادی، افزایش عواید ملی و ایجاد شغل برای هموطنان؛ از بخش‌های مورد عطف این پلان‌ها در ابعاد اجتماعی، اقتصادی، انکشافی و محیط زیستی می‌باشد. این پلان‌ها شامل پنج بخش عمده انکشاف شهری، انعطاف پذیری شهری، فرهنگ و توریسم، اقتصاد زراعتی و معیشتی و حکومتداری و پلانگذاری می‌باشد.

در بخش انکشاف شهری؛ انکشاف شهرهای متراکم و دهلیزها، انکشاف پایدار و تحرک اقتصادی و اتصال ولسوالی‌ها با شهرها؛ در بخش انعطاف پذیری شهری؛ عرضه خدمات شهری، سرمایه گذاری بر زیربنا های پایدار، شهر برای همه (عرضه خدمات یکسان شهری) و تهیه مسکن قابل استطاعت در نظر گرفته شده است.

همچنان بخش فرهنگ و توریسم بر تعیین هویت شهری، حفظ و

انکشاف مناظر طبیعی و فرهنگی، بخش اقتصاد زراعتی و معیشتی بر تأمین ارتباطات فرامرزی و تقویت ظرفیت لوژستیک منطقوی، سرمایه گذاری بر سکتور های مختلف، انکشاف مارکیت ها، رشد اقتصادی، انکشاف زراعت و استخراج معادن متمرکز است.

هکذا در بخش حکومتداری و پلانگذاری بر انکشاف اداری و توانمند ساختن شهروندان، افزایش عواید شاروالی ها از طریق منابع مالی پایدار، تقویت حکومتداری شهری، پلانگذاری و مدیریت زمین، ایجاد چهارچوب پایدار برای مدیریت منابع آبی و ترتیب چهارچوب تطبیقی پلان های انکشاف شهری پرداخته شده است.

پلان چهارچوب انکشاف ستراتیژیک شهر مزار شریف با مشخص ساختن مسیر انکشاف این شهر در ۲۰ سال آینده با نظر داشت پیش بینی کثرت تدریجی نفوس این شهر از ۲۵۰ هزار به ۵۰۰ هزار تن، نیازمند طرح ستراتیژی مدیریت زمین شهری، پلانگذاری بهتر و سرمایه گذاری های تدریجی و پایدار است.

بر این اساس، کاستن از انکشاف متراکم در امتداد دهلیزهای کلیدی اطراف هسته شهر، ادغام مناطق همجوار به شهر، مسیر دهی توسعه شهر به سمت شرق با سرمایه گذاری های سکتور خصوصی، نظر داشت خطوط اساسی ترانزیت، ایجاد هسته های مختلط به منظور ایجاد فعالیت های اقتصادی و اجتماعی، محافظت از کانال های آب، آب های زیر زمینی در شمال و زمین های زراعتی در غرب می تواند از راهکار های توسعه مطلوب و پایدار شهر مزار شریف تلقی شود.

بر اساس ستراتیژی رشد و انکشاف شهری برای قرن بیست و یکم در پلان چهارچوب انکشاف ستراتیژیک شهر مزار شریف، این شهر باید در امتداد دهلیز شرقی اعتبار از چهار راه مسعود آغاز و با نظر داشت فرصت های موجود سرمایه گذاری صنعتی و زیربنایی در آن، توسعه

پلان چهارچوب انکشاف ستراتیژیک شهر مزار شریف با مشخص ساختن مسیر انکشاف این شهر در ۲۰ سال آینده با نظر داشت پیش بینی کثرت تدریجی نفوس این شهر از ۲۵۰ هزار به ۵۰۰ هزار تن، نیازمند طرح ستراتیژی مدیریت زمین شهری، پلانگذاری بهتر و سرمایه گذاری های تدریجی و پایدار است.

یابد. هم‌چنین به منظور کاهش پراکندگی، جاده های کمربندی و سرک‌های دیگر مانند سرک شادیان توسعه یافته و ساحات تجارتي و اجتماعي خارج از شهر با ایجاد هسته مختلط، غير متمرکز گردد. طبق اين ستراتيژی بايد مناطق زراعتي در غرب، کانال‌ها در شمال و تپه‌ها در جنوب حفاظت شده و در شرق شهر بر ميکانيزم چگونگی تراکم در هماهنگی با سرمايه‌گذاري‌های ترانسپورت خصوصي مانند بس‌های شهري و ساير گزینه‌های تحرک تمرکز صورت گیرد.

ستراتيژی جوامع قابل انعطاف شامل ستراتيژی کاهش سيل در تپه‌های با نشيب زياد در جنوب و شمال غربي شهر، ایجاد انعطاف پذيري شهري از کانال دريای آمو، ستراتيژی مقابله با خطر سيل از تپه‌های مارمل در جنوب، بهبود وضعيت اجتماعي و اقتصادي قشر آسیب پذیر، ایجاد فرصت‌های آموزشي، بهبود بازارهای زنان و فراهم کردن مسکن قابل استطاعت می باشد.

در ستراتيژی آبادات تاريخي، فرهنگي و سياحتي بر استفاده مؤثر از منطقه تاريخي روضه حضرت علي کرم الله وجهه در شهر مزار شريف به عنوان مرکز مذهبي و تفريحي تأکيد شده و ایجاد شبکه‌های محلي صنايع دستی، ابريشم، قالين بافی، منسوجات و ساير توليدات فرهنگي مهم دانسته شده است. سرمايه‌گذاري بر احیاء و حفاظت آثار مهم باستانی در ولسوالی‌های بلخ و خلم و منطقه تنگی شاديان و ترويج فرهنگ گردشگری از چشم انداز دشت بزرگ دلتايی در تلاقی رودخانه بند امير و سياحت در سلسله کوه‌های هندوکش و مارمل از ديگر عناصر برنامه ريزی شده در اين ستراتيژی است.

در ستراتيژی معيشت و اقتصاد زراعتي؛ شهر مزار شريف مرکز مهم تجارتي منطقوی به شمار رفته و با نظر داشت موقعيت جغرافيايي وصل کننده افغانستان با کشورهای ازبکستان، ترکمنستان و تاجکستان؛ نیازمند سرمايه‌گذاري قابل توجه در زیرساخت‌های تجارتي می‌باشد.

بايد خاطر نشان ساخت که در پلان چهارچوب انکشاف ستراتيژيک شهر مزار شريف؛ لزوم تمرکز بر سرمايه‌گذاري صنعتي در اطراف ميدان هوایی، تدوير برنامه‌های آموزشي برای متخصصين نفت، گاز و زراعت تصريح شده و ایجاد سردخانه و بازاریابی برای محصولات زراعتي منطقوی مانند خربوزه، دانه‌های روغنی، پسته و پشم نیز لازمی پنداشته شده است.

به روایت تصویر

جلسه معرفی روسای جدید القدر

امضای ماستر پلان قلعه انتفات کابل

برنامه نهال شانی در معینیت امور زمینداری

بازدید از بند شاه و عروس ولسوالی شکرده

به روایت تصویر

ترمیم و بازسازی مسجد شاه دوشمشیره

ترمیم و بازسازی مسجد جامع پل خشتی

دیدار وزیر صاحب از ماشین خانه کابل

مرکز ثبت و صدور قبالة در هرات

پروژه های اجاره دراز مدت در طرح سرمایه گذاری بر املاک و زمین دولتی

با اعمار یک تعمیر ۱۰ منزله با تهکاوای برای مقاصد تجارتی طراحی گردیده و سهم دولت در این پروژه بیش از ۹ میلیون دالر و سهم سکتور خصوصی ۱۵ میلیون دالر تخمین شده است.

پروژه مرکز تجارتی الفا تاورز در ۲۰۳۴ متر مربع زمین مخروبه وزارت معارف در ساحه سینما پامیر در هفت منزل و یک تهکاو طراحی شده است. سهم دولت در این پروژه بیش از ۲ میلیون و سرمایه سکتور خصوصی ۲ میلیون و ۱۶۰ هزار دالر پیشنهاد گردیده است.

پروژه مرکز تجارتی پامیر در جاده میوند در ۱۱۱۲ متر مربع زمین با اعمار تعمیر تجارتی ۷ طبقه و یک تهکاو طراحی گردیده و سهم دولت در این پروژه بیش از ۱ میلیون دالر و سهم سکتور خصوصی بیش از ۱ میلیون دالر خواهد بود.

پروژه مرکز تجارتی مدینه در مندوی کابل در ۱۷۶۰ متر مربع زمین با اعمار تعمیر ۱۰ منزله با دو طبقه تهکاو برای پارکینگ وسایط، پنج منزل اول برای دکان ها، فروشگاه ها و رستوران ها و پنج منزل دیگر برای دفاتر شرکت های تجارتی طراحی شده است. سهم دولت در این پروژه ۱ میلیون و ۷۶۰ هزار دالر و سهم سکتور خصوصی بیش از سه میلیون دالر پیشنهاد شده است.

پروژه مرکز تجارتی ظاهرشاهی در ۲۲۹۶ متر مربع زمین در ساحه مندوی کابل با اعمار تعمیر ۱۰ منزله با دو طبقه تهکاو طراحی شده است. سهم دولت در این پروژه بیش از ۲ میلیون دالر و سهم سکتور خصوصی بیش از ۴ میلیون دالر پیشنهاد شده است.

پروژه مرکز تجارتی کوته سنگی در ۲۵۰۰ متر مربع زمین با اعمار تعمیر ۱۲ منزله با تهکاو؛ پنج منزل اول به فعالیت های تجارتی و ۶ منزل دیگر

چنانچه در شماره قبلی متذکر شدیم که وزارت شهرسازی و اراضی به تاسی از پالیسی ج.ا.ا برای نخستین بار شرایط لازم سرمایه گذاری مشارکتی سکتور خصوصی را بر املاک و زمین دولتی با طرح سرمایه گذاری ۴۳ پروژه در ولایات ننگرهار، لغمان، هرات، کابل، قندهار، قندز، بلخ و خوست با پیامد جذب ۲،۷ میلیارد دالر امریکایی سرمایه سکتور خصوصی، ۲ میلیارد دالر امریکایی عاید به دولت و اشتغال زایی برای ۱۵۰ هزار تن مساعد ساخته است.

در این بسته ۱۷ پروژه تجارتی، ۱۰ پروژه رهایشی و ۱۶ پروژه تجارتی -رهایشی جا دارند. زمین این پروژه ها منحیث سهم دولت ۷۵۳ میلیون دالر ارزش داشته و زمین های مد نظر برای سرمایه گذاری بیشتر در داخل شهرها و موقعیت های مرکزی قرار دارند. این پروژه ها به دو نوع مشارکتی و اجاره های دراز مدت میان سکتور خصوصی و دولت عملی می گردد.

شرایط در پروژه های اجاره دراز مدت طوری است که زمین از سوی دولت با نرخ ثابت حق الاجاره ماهانه در اختیار سکتور خصوصی برای سرمایه گذاری، دیزاین و اعمار گذاشته می شود. این قرارداد با ۳۰ سال میعاد قابل تمدید است. سکتور خصوصی نمی تواند آنرا به فروش رساند و یا به کسی دیگر واگذار کند. پروژه های اجاره دراز مدت شامل ۲۱ پروژه از جمله ۹ پروژه در شهرکابل، ۲ پروژه در هرات، ۷ پروژه در مزار شریف، ۲ پروژه در ننگرهار و ۱ پروژه در قندهار عملی می گردد.

۱- کابل

پروژه مرکز تجارتی خیرخواه در ۶۴۳۷ مترمربع زمین در جاده نادر پشتون

برای استفاده آموزشی، فرهنگی و دفاتر مد نظر است. سهم دولت در این پروژه ۲ میلیون و ۵۰۰ هزار دالر و سهم سکتور خصوصی ۴ میلیون و ۹۵۰ هزار دالر پیش بینی شده است.

پروژه مرکز تجارتي صدر در مندوی کابل در ۱۵۰۳ متر مربع زمین با طرح اعمار تعمیر ۱۰ منزله با تهكاو برای توقفگاه وسایط مد نظر است. سهم دولت در این پروژه ۱ میلیون و ۵۰۳ هزار دالر و سهم سکتور خصوصی ۲ میلیون و ۷۰۴ هزار دالر پیشنهاد شده است. مرکز تجارتي کارته آریانا در ۲۲۵۰ متر مربع زمین با اعمار یک تعمیر ۱۰ منزله با تهكاو طراحی شده است. سهم دولت در این پروژه ۲ میلیون و ۲۵۰ هزار دالر و سهم سکتور خصوصی ۴ میلیون و ۹۵۰ هزار دالر خواهد بود.

۲- مزار شریف

پروژه مرکز تجارتي بلخ باستان در ناحیه چهارم مزار شریف نزدیک چوک کمال نبی زاده و چهار راه غضنفر در ۱۴۵۹ متر مربع زمین با اعمار تعمیر ۱۰ طبقه با تهكاو؛ پنج طبقه تجارتي و بقیه رهایشی طراحی شده است. سهم دولت در این پروژه ۱ میلیون دالر و سهم سکتور خصوصی بیش از سه میلیون دالر پیشنهاد شده است.

پروژه مرکز تجارتي تبادل اسعار و طلا فروشی بلخ در شهر مزار شریف در ۲۹۳۰ متر مربع زمین با اعمار تعمیر ۹ طبقه با تهكاو طراحی گردیده و سهم دولت در آن بیش از ۲ میلیون دالر و سهم سکتور خصوصی بیش از ۷ میلیون دالر پیشنهاد شده است.

پروژه مارکیت تجارتي چینی فروشی در ناحیه اول شهر مزار شریف در ۱۲۰۰ متر مربع زمین با اعمار تعمیر ۱۰ طبقه با تهكاو طراحی گردیده و سهم دولت در آن ۱ میلیون و ۲۰۰ هزار دالر و سهم سکتور خصوصی بیش از دو میلیون دالر پیشنهاد شده است.

پروژه مرکز تجارتي بلخ در ناحیه دوم شهر مزار شریف در ۱۵۰۰۰ متر مربع زمین با اعمار تعمیر ۱۰ طبقه با تهكاو با ۸۲۵۰۰۰ دالر سهم دولت و ۳ میلیون و ۶۳۰ هزار دالر سهم سکتور خصوصی پیشنهاد شده است. مرکز تجارتي کارته آریانا در ۱۲۴۸ متر مربع زمین در ناحیه دهم شهر مزار شریف با اعمار تعمیر ۱۰ طبقه با تهكاو؛ پنج طبقه برای دکان ها و پنج طبقه برای دفاتر تجارتي و هوتل با ۶۲۴ هزار دالر سهم دولت و بیش از ۳ میلیون دالر سهم سکتور خصوصی پیشنهاد شده است. پروژه تجارتي بازار زنانه با تعمیر ۲ منزله در ۲۱ جریب زمین در دشت شادیان مزار شریف ۳ میلیون و ۹۰۰ هزار دالر سهم دولت و ۶ میلیون و ۲۴۰ هزار دالر سهم سکتور خصوصی پیشنهاد شده است.

پروژه شهرک نمونوی هوشمند بلخ در ۱۰۲۰۰ متر مربع زمین با ۳۰ میلیون و ۶۰۰ هزار دالر سهم دولت و ۱۰۰ میلیون سهم سکتور خصوصی پیشنهاد شده است.

۳- ننگرهار

پروژه شهرک رهایشی زنگویی اول در حدود ۱۰۰ جریب زمین با اعمار ۵۰ بلاک رهایشی ۵ منزله با ۱۲ میلیون دالر سهم دولت و ۴۹ میلیون دالر سهم سکتور خصوصی پیشنهاد شده است. پروژه مرکز طلا فروشی و تبادل اسعار ننگرهار در چوک شهر جلال آباد در ۷۴۷۱ متر مربع زمین در تعمیر ۸ طبقه با تهكاو؛ چهار طبقه برای دکان های طلا فروشی، تبادل اسعار و متبای برای فعالیت بانک ها و دفاتر تجارتي با سهم ۷ میلیون دالری دولت و سهم بیش از ۱۵ میلیون دالر سکتور خصوصی پیشنهاد شده است.

۴- هرات

پروژه مرکز تجارتي شهری CBD در ۵۰ جریب زمین در ناحیه هفتم شهر هرات با اعمار ۲۰ بلاک تجارتي ۵ منزله شامل ۵۰۰۰ دکان با سهم ۱۰ میلیون دالر دولت و ۴۵ میلیون دالر سکتور خصوصی پیشنهاد شده است.

پروژه مرکز تجارتي CBD۲ در حدود ۳۰ جریب زمین با اعمار ۱۲ بلاک تجارتي - خدماتی ۵ منزله با سهم ۶ میلیون دالر دولت و ۲۷ میلیون دالر سکتور خصوصی پیشنهاد شده است.

۵- قندهار

مجمع تجارتي و تفریحی باغ پل در ۱۳،۷ جریب زمین در ناحیه هشتم شهر قندهار با اعمار ۱۰ بلاک تجارتي ۳ منزله، ۶ بلاک تجارتي - رهایشی ۵ منزله، ۲۰۰ غرفه برای بازار و ۲۰۰ دکان برای مارکیت باز و نمایشگاه با سهم بیش از ۵ میلیون دالر دولت و بیش از ۱۱ میلیون دالر سکتور خصوصی پیش بینی شده است.

وزارت شهرسازی و اراضی به منظور تسهیل و جذب سرمایه گذاری سکتور خصوصی در کشور تفاهم نامه همکاری چهارجانبه را نیز در این خصوص با وزارت صنعت و تجارت، واحد تسهیل سرمایه گذاری و فدراسیون اتاق های افغانستان امضا نموده که بر مبنای آن این وزارت در هماهنگی با وزارت صنعت و تجارت تمام جزئیات و معلومات مورد نیاز بسته پروژه های سرمایه گذاری را به دسترس سکتور خصوصی قرار می دهد.

له کلونو راهیسی په ښارونو کې د غیر رسمي سیمو ایجاد او انکشاف لویې ستونزې را پارولې وې. دې ستونزو ته د رسېدو په موخه موږ د قانون په رڼا کې یو ځانګړی پروګرام ایجاد کړ او دا پروګرام اوس په بریالیتوب تر تطبیق لاندې ده.

د نوروز او بزگر جشن

د نوي کال لومړۍ ورځ يا د نوروز ورځ د نړۍ په کچه په ځينو هېوادونو کې له هغې ډلې افغانستان، ايران، تاجکستان، پاکستان، ترکيه، اذربايجان او ځيني نورو هېوادونو کې لمانځل کيږي چې د دې هېوادونو د وړاندیز په اساس د یونسکو نړیوال سازمان له خوا د نړۍ په غیري ملموسو فرهنگي میراثونو کې شامل شو.

دا جشن د هر نوي کال په لومړي ورځ د سیمې د خلکو له خوا په شاندارو مراسمو سره لمانځل کيږي، د کال لومړۍ ورځ د ځمکې د بیا زرغونېدو او بیا ثمر زیږولو نوی ښکلی او د هیلو ډک پیل دی.

په دې ورځ بزگران له خپلو سېمو څخه ښارونو ته راځي، نندارتونونه جوړيږي، په دې هیله چې خپلو محصولاتو ته یو ښه کال ولري نو هغه نندارې ته وړاندې کوي. په دې کې اکثرا هغه بزگران چې له کلیو او بانډو

د نوروز جشن او بزگر جشن په هکله که ووايو دا دواړه په اصل کې یو جشن دی صرف کله د دوو نومونو په یادولو سره ترې جلا مفهومونه اخیستل شوي چې دې موضوع ځینې وختونو کې دا دواړه جشنونه سره جلا کړي، په دې توپیر سره چې د بزگر جشن ځانګړی د افغانستان جشن دی او افغانانو پورې اړه لري خو نوروز بیا د افغانستان په ګډون د سیمې او نړۍ په ځینو نورو هېوادونو کې هم لمانځل کېږي. په افغانستان کې نوی کال یا د نوروز جشن د پسرلي له راتګ سره سمون لري، له همدې کبله خلک یې په ډیرو شاندارو مراسمو سره لمانځي. د نوي کال لمانځل زرګونو کلونو راهیسې د نړۍ ځیني هېوادونو کې لمانځل کيږي چې له همدې کبله د ملګرو ملتونو سازمان نوی کال د نړۍ په کلتوري میراثونو کې شامل کړی دی.

راغلي دي له ځان سره نيا لگي راوړي او هغه په ښارونو کېښوي. شپانه هم دا ورځ په پوره خوشحالي سره لمانځي، په دې ورځ خپلې رمې څرولو لپاره دښتو ته بيايي، په ميلو او جشنونو دا ورځ لمانځي.

نوروز (د نوي کال لومړۍ ورځ) په حقيقت کې د طبيعت جشن دی، چې د ځمکې يخونه ورو ورو اوبه کيږي، ځمکه خپله ښکلا يو ځل بيا ترلاسه کوي او د زرغونيدو خوا ته ځي او دا په حقيقت کې طبيعت ته بيا ځلي ژوند ورکول دي.

نوروز فارسي کلمه ده له دوو نورو کلمو څخه جوړه شوې ده، چې (نو) (نوی) او (روز) (ورځ) ده او د دې دواړو کلمو يو ځای کېدل جامع معنی څرگندوي.

په نوروز کې کال نوی کيږي، ژمی په څو شېبو کې خپل ځای ښکلي پسرلي ته خوارا اميدونو سره ورکوي څو نوې هيلې او نوي ارمانونه ځان سره و پالو.

د نوروز تاريخي لرغونتيا: نوروز د ساسانيانو له دوران او ټولو اريايانو چې په منځنۍ اسيا او غربي اسيا کې ژوند کاوه هر کال دا جشن لمانځه، د دې جشن د لمانځلو لرغونتيا د ميلاد څخه درې زره کاله مخکې هخامنشيانو پورې اړه لري.

دا جشن د افغانستان په بېلابېلو سېمو کې په ځانگړي توگه کابل، مزار شريف، هرات، کندهار، باميان او غزني کې په خاصو مراسمو سره لمانځل کيږي.

په افغانستان کې دا جشن په مختلفو سيمو کې په بېلابېلو بڼو لمانځل کيږي، له هغه ډلې په مزار شريف ښار کې په خوارا شاندارو مراسمو سره لمانځل کيږي، ځکه چې هلته تر څلويښت ورځو پورې د گل سرخ ميله هم جشن نيول کيږي، خلک دښتو ته وځي مېلې کوي، موسيقي غږوي خوشحالي کوي او نوي کال راتگ ته په دې انداز ښه راغلاست وايي. د مزار شريف ښار خلک په دې څلويښت ورځو کې د نورو ولايتونو د مېلمنو کوربانه وي.

په کابل ښار کې بيا دا جشن د خلکو دود او دستور ته په کتو دا جشن بل رنگ لري، په دې ورځ کې اکثرا خلک هفت ميوې جوړوي، دوستان او خپلوان سره راټوليږي سمنک پخوي، د نوي کال په شپه د هفت سين دسترخوان جوړوي، هفت سين د هغه اووه ډوله ميوو څخه جوړيږي لومړۍ توري يې د (س) په توري پيل شي.

همداسې د هېواد په نورو ولايتونو کې هم دا جشن په بېلابېلو بڼو لمانځل کيږي لکه: د موسيقي غږول، خپلوانو کورونو ته تلل، د هفت سين دسترخوان جوړول او داسې نور.

د نوروز يا د نوي کال راتگ سره څنگه چې فصل نوی کيږي، ونې او دښتې د زرغونيدو خوا ته ځي همداسې د وگړو په ژوند پورې هيلې هم بدلون مومي، اوسنيو شرايط ته په کتو گران هېواد کې د تلپاتې سولې ټينگښت د هر افغان لوی ارمان دی، په دې هيله چې نوی کال مو د سولې او ثبات پيلامه شي.

پاسداری از میراث های تاریخی

است. در این مرحله حوض های قدیمی مسجد حذف و حوض جدید برای تزیین ساخته می شود، برای نگهداران نیز چهار اتاق جدید از جنس کانکریت سیخ دار در دو قسمت شمالی و جنوبی دروازه ها، ذخایر آب جدید و اتاقی برای نگهداری جنراتور ها در نظر گرفته شده است.

دیوار احاطه پارک مسجد جامع هرات به طول ۵۵۰ متر تخریب و دوباره اعمار می گردد. هکذا هنگاف تمامی سنگ کاری های قدیمی تجدید خواهد شد. پارک مسجد جامع هرات شامل یک دروازه بزرگ، دو دروازه متوسط و دو دروازه کوچک بوده که به استثنای دو دروازه کوچک همه دروازه ها بازسازی می شود.

هکذا ۶۸ باب تشناب قسمت مرکز پارک همه به شکل معیاری اعمار مجدد شده و وضو خانه و تشناب ها با نظرداشت سهولت های معین برای معلولین آماده می گردد. جهت آبیاری ساحات سبز و توزیع آب در تشناب های اطراف پارک مسجد جامع هرات، ذخایر جدید به صورت اساسی و معیاری با ظرفیت ۸۰۰۰ لیتر آب ساخته می شود.

همچنان کتاره های فلزی به طول چهار متر و ارتفاع یک و نیم متر در قسمت بین دو کته پایه بر دیوار احاطه پارک نصب گردیده و اتاق برای نگهداری جنراتور ۵۵۰ کیلووات نیز در شمال شرقی پارک از جنس کانکریت سیخ دار با سقف آهن کانکریت در نظر گرفته شده است. در بخش استرکچر یا ساختمان که مجموعه از چند عضو متصل به هم است، تمام استرکچر های کانکریتی پروژه مرمت و بازسازی مرحله دوم مسجد جامع هرات توسط برنامه های ایتبس، سیو و سپ دیزاین گردیده است.

مسجد جامع یکی از قدیمی ترین مساجد شهر هرات در سال ۵۹۷ ه.ق توسط سلطان غیاث الدین غوری بنا نهاده شده و سپس توسط تیموریان به پایه اكمال رسید. این بناء پنجمین مسجد بزرگ در جهان بوده، از لحاظ تاریخی در دوره اسلام بیش از ۱۴۰۰ سال و به دلیل معبد آریایی بودن قبل از اسلام چند هزار سال قدمت دارد. مسجد جامع هرات از زمان اعمار تا کنون آسیب های فراوانی دیده و با مرمت های مجدد؛ امروز یکی از سالم ترین بناهای تاریخی در شهر هرات است.

بنای عظیم مسجد جامع هرات با گنجایش بیش از ۱۰۰ هزار نماز گذار در ۱۶ جریب زمین واقع شده، دارای ۴۶۰ گنبد، ۲۳۰ رواق، ۴۰۰ فیل پایه، ۴ ایوان، ۶ دروازه، ۴ کتیبه بزرگ مزین با آیات قران و اشعار عرفانی، یک منبر سنگی، کتابخانه و ۱۲ منار می باشد. وزارت شهرسازی و اراضی در کنار انجام مسولیت های بزرگ در عرصه شهرسازی و تنظیم امور زمینداری؛ رسالت ارزشمند ترمیم و مرمت آبدات تاریخی را نیز عهده دار شده و این مأمول از طریق اداره ملی ترمیم و مرمت آبدات تاریخی این وزارت تحقق می یابد.

اکنون یکی از پروژه های بزرگی که از این رهگذر تحت کار است؛ ترمیم و مرمت مسجد جامع هرات است. مرحله اول بازسازی این آبده بزرگ تاریخی تکمیل گردیده و اکنون کار عملی مرحله دوم آن در بخش های مهندسی، ساختمان، برق، میخانیکی و دیواتس به هزینه ۹۹ میلیون افغانی ادامه دارد.

بازسازی مسجد جامع هرات در بخش مهندسی شامل دیوار احاطه پارک، دروازه های ورودی شرقی، شمالی، جنوبی و غربی، تشناب ها، پیاده روهای داخلی و بیرونی اطراف پارک و کتاره های اطراف دیوار

برای روشنایی راه روها، بالای آئینه ها و داخل تشناب ها و ساکت ها نیز شامل شبکه برق مسجد جامع می گردد.

مرمت و بازسازی مرحله دوم مسجد جامع هرات در بخش میخانیک شامل سیستم گرمایش آب وضو خانه ها با ظرفیت ۵۰۰ لیتر، سیستم تهویه با استفاده از پکه های تهیه هوای تازه و اخراج هوای نامطبوع، کانالها و دریچه ها، سیستم اطفاء حریق، سیستم آبرسانی، سیستم جمع آوری و تصفیه فاضلاب با استفاده از سه سیستم جداگانه، سیستم آبیاری با استفاده از ذخایر آب و سیستم جمع آوری آبهای باران با استفاده از کانال های زیرزمینی مطابق به ضروریات و نیاز ساحه در نظر گرفته شده و کار آن عملاً آغاز گردیده است. با این حال، وزارت شهرسازی و اراضی مجموعاً کار ترمیم و مرمت ۳۴ پروژه آینده تاریخی را تا ختم سال ۱۳۹۹ روی دست داشته که از آن شمار ۹ پروژه تکمیل گردیده، ۱۱ پروژه تحت تطبیق بوده، ۶ پروژه در مرحله تدارکات قرار داشته و کار طرح و دیزاین ۸ پروژه دیگر ادامه دارد.

در بخش برق؛ سیستم روشنایی ساحه پارک مسجد جامع هرات توسط چراغ های ۲۴×۲ وات LED با پایه های فلزی ۲ متره با فاصله هشت متری بین هر چراغ، نصب چراغ ۲۴ وات LED بر دیوار و چراغ ۱۰۰×۱۲ وات LED با پایه ۱۴ متره تامین می گردد. البته سیستم شبکه ۴۰۰ ولت پارک مسجد جامع هرات زمینی و دارای یک ترانسفارمر بوده که از طریق کیبل ها با مقاطع مختلف روشنایی پارک تامین گردیده و در حالات اضطرار از جنراتور استفاده می گردد.

سیستم ساکت ها نیز در محوطه پارک در نظر گرفته شده و برای جلوگیری از مشکلات امنیتی یک تعداد کمره های امنیتی با کیفیت بالا در داخل و خارج پارک مسجد در جا های مناسب نصب می گردد. سیستم چراغ های اضطراری ۲۰ وات با قابلیت نگهداری چارج تا ۹۰ دقیقه در صورت قطع برق، چراغ های LED باطاعت های ۵۰ وات ۲۰ وات و ۵ وات ضد آب برای زیبایی نمای پارک، چراغ بالای دروازه ها، کمره های امنیتی برای دروازه ها، چراغ های ۱۰، ۲۰ و ۸ وات LED

د راحله جمشیدي هیله پوره نشوه

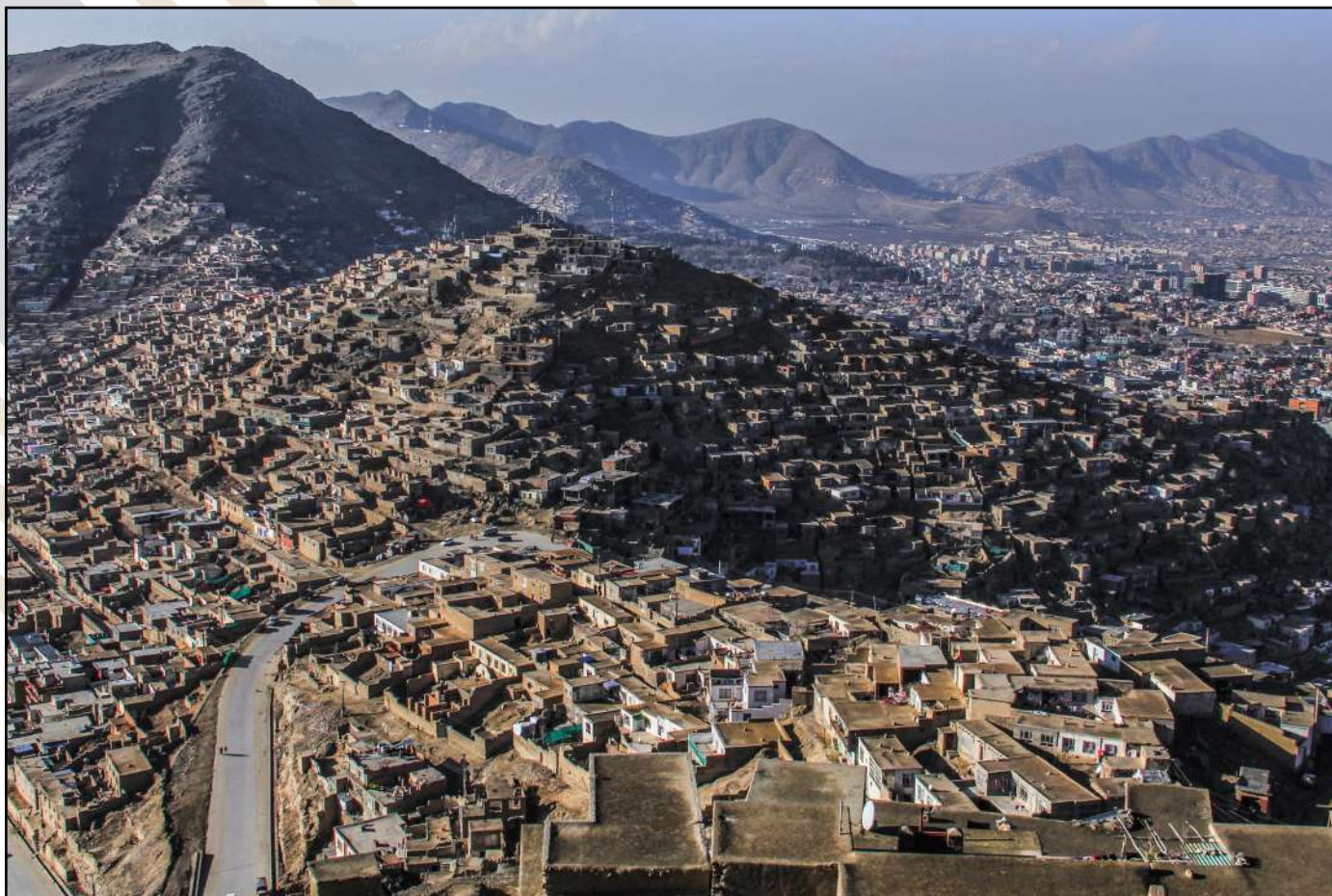

راحله چې اوس مهال د کابل ښار په غیر پلاني سیمه کې ژوند کوي وايي: «د خاوند له مړینې وروسته مې ډیرې نادودې تجربه کړې او اوس مهال هم له سختو ستونزو سره لاس او ګرېوانه یمه خو د ژوند تر ټولو لوی تشویش مې د کور و، چې خسر ګنی (لېوړونه) مې راڅخه وانخلي.»

اغلي جمشیدي وايي، په کوم کور کې چې اوس مهال ژوند کوي دا یې د خاوند د لاس یواځنې نښه ده او د هغه له مړینې سره اندیښمنه وه چې څنگه به دا کور په خپل نامه کړي. «وېرېدم چې خسر ګنی مې ځان

په اوسنیو شرایطو کې د غیر پلاني سیمو خلکو لپاره د ملکیت سند ویش یو لوی زیری دی او مستحقین یې اخیستو ته شپې شماری. «۴۱» کلنه راحله جمشیدي یوه له هغو ښځو څخه ده، چې د ملکیت سند په ترلاسه کولو راتلونکي ژوند ته یې هیلې را ژوندۍ شوې دي.

راحله: د یوې شپږ کسيزې کورنۍ مشري پر غاړه لري چې د خپلو دوه زامنو او څلورو لورانو سره د کابل ښار یولسمې ناحیې لواي بابه جان سیمه کې ژوند کوي. د اغلي راحلي خاوند وفات شوی او نوموړې اوس مهال له خپلو بچیانو سره د ژوند شپې ورځې سبا کوي.

او اوس مهال له خپلو ماشومانو سره پرته له هر ډول انديښنې خوشحاله ژوند کوي.

راحله وايي: «خوشحاله په دې يم چې د ملکیت په سند کې د ښځو نومونه ليکل کېږي او د ښځو حقوقو ته پکې پام شوی دی، اوس ښځې کولای شي چې خپل جايداد پرته له کومې ستونزې په خپل نامه ثبت کړي. په دې برخه کې د ښار جوړولو او ځمکو وزارت له رهبرۍ څخه مننه کوم.»

د غيږي رسمي ښاري سيمو ثبت لړۍ د جمهور رئيس محمد اشرف غني د هدايت له مخې د ښار جوړولو او ځمکو وزارت له لوري په کابل، هرات، مزار شريف، کندهار، فراه، جلال اباد، باميان او نيلي ښارونو کې پيل شوه او په تېرو درې کلنو کې په زرگونه غير رسمي کورنه سروې او په زرگونو کورونو ته د ملکیت سندونه ویشل شوي دي.

ښار جوړولو او ځمکو وزارت د غير رسمي سيمو رسمي کولو، د غير رسمي او رسمي سيمو ترمنځ د تبعيض لمنځه وړلو، د ملکیتونو مصونه کولو او دې سيمو ته د يو ډول خدماتو وړاندې کولو ته ژمن دی.

په دې کور کې شريک نکړي او موږ به يې کوره شو، د ماشومان راتلونکې به مې خرابه شي، زه خپله هم نوره ورځ تربلې ضعیفه کېږم او د کار کولو او د کړايي کور توان هم نلرم.»

کونډه راحله د ښار جوړولو او ځمکو وزارت د ملکیت سند برنامې ته په اشارې وايي، د گذر وکيلانو له لوري د سيمې خلکو ته خبر ورکړل شو چې ښار جوړولو او ځمکو وزارت د غير رسمي ښاري سيمو اوسيدونکو ته د ملکیت سندونه ویشل کېږي، دا خبر د راحلې په گډون د غيږي رسمي سيمو خلکو لپاره يو لوی زيری و.

راحله جمشيدې په دې اړه وايي:

«د دې خبر په اورېدو سره مې لږ زړه را ټول شو، يوه ورځ د ښار جوړولو او ځمکو وزارت انجنيران زموږ د کورونو سروې لپاره سيمې ته راغلل، اړونده اسناد، تذکرې او عکسونه يې زموږ واخيستل او په ډېره کمه موده او کمو پيسو مو وکولای شول چې خپل د ملکیت سند ترلاسه کړو.»

د ملکیت سند په اخيستلو سره د راحلې رزېدلې هيلې بيا را ژوندی شوې

دولتي ځمکې د خوندي کېدو پر لور

ځمکو په دولتي ځمکو بانک کې تر سروې وروسته د مسلکي کسانو له لوري په عصري او پرمختللو وسایلو ثبت کړې ده.

د ښارچوړولو او ځمکو وزارت د جی ای اس ریاست تخنیکي کارکوونکي اوس مهال د هېواد په «۳۲» ولایتونو کې د دولتي ځمکو او د دولت تر استفادې لاندې د عامه ملکیتونو په ثبت بوخت، چې د «جی ای اس» ریاست د «۱۳۹۹» کال د حوت مېاشتې تر پایه پورې د هېواد په «۳۲» ولایتونو کې توانېدلی چې په «۷» زره او «۱۱۰» قطعو کې «۷» میلیونو و «۱۲۰» زره او «۷۸۷» جریبه دولتي ځمکه سروې او ثبت کړي. له یاد شمېر څخه په «۳۵۰۳» قطعو کې «۶» میلیونو و «۷۹۵» زره او «۵۰۷» جریبه سپینه دولتي او په «۳۶۰۷» قطعو کې «۳۱۹» زره او «۴۷۹» جریبه ځمکه د دولت تر استفادې لاندې عامه ملکیتونه دي.

د شمېرو له مخې؛ د ښارچوړولو او ځمکو وزارت جی ای اس ریاست کابل کې په ۲۸۰ قطعو کې ۳۱۶ زره او ۵۷۳ جریبه دولتي ځمکه او

ځمکه د ښاري ودې یو عمده او اصلي عنصر ګڼل کېږي، چې د ښارونو منظمې ودې، د معیاري ښارګوټو، صنعتي پارکونو، زرغونو سیمو، پارکونو، لویو ملي او ټولګټو پروژو تطبیق او داسې نورو پروژو کې ترې منظمه او ګټوره استفاده وکړو.

په نني عصر کې ځمکه د یو ملي شتمنۍ په حیث د دولتونو د پام وړ ده او د دې لپاره چې دا شتمني غصب او ضایع نشي نو د هغه د خوندي کېدو لپاره یې یو لړ جدي اقدامات ترلاسه لاندې نیولي او د دې اقدامات له ډلې یو هم د دولتي ځمکو بانک جوړول دي، چې د ښارچوړولو او ځمکو وزارت هم د یاد بانک څخه په استفادې د دولتي ځمکو په خوندي کولو بوخت دی.

د دولتي ځمکو سروې او ثبت د ښارچوړولو او ځمکو وزارت یو له مهمو لومړیتوبونو څخه ګڼل کېږي، چې په تېرو درېو کلنو کې یې د هېواد په بېلابېلو ولایتونو کې په میلیونونه جریبه دولتي ځمکه د دولتي

املاک، جوزجان کې په ۲۸۲ قطعو کې ۲۹۰ زره او ۷۰۷ جریبه دولتي ځمکه او املاک، لوگر کې په ۲۶۷ قطعو کې ۲۸۰ زره او ۲۹۴ جریبه دولتي ځمکه او املاک، ننگرهار کې په ۲۹۶ قطعو کې ۲۹۴ زره او ۵۴ جریبه دولتي ځمکه او املاک، زابل کې په ۱۹۳ قطعو کې ۳۰۰ زره او ۸۳۱ جریبه دولتي ځمکه او املاک، لغمان کې په ۳۷۳ قطعو کې ۱۹۹ زره او ۲۳۱ جریبه دولتي ځمکه او املاک، کاپیسا کې په ۴۶۷ قطعو کې ۶۵ زره او ۵۹۱ جریبه دولتي ځمکه او املاک، کندز کې په ۳۲۶ قطعو کې ۲۳۹ زره او ۴۶ جریبه دولتي ځمکه او املاک، بلخ کې په ۱۷۳ قطعو کې ۳۹۸ زره او ۷۲ جریبه دولتي ځمکه او املاک، هرات کې په ۱۵۲ قطعو کې ۳۳۵ زره او ۲۸۶ جریبه دولتي ځمکه او املاک، پکتیا کې په ۳۰۱ قطعو کې ۳۴۱ زره او ۹۵۴ جریبه دولتي ځمکه او املاک، پروان کې په ۲۸۳ قطعو کې ۲۳۲ زره او ۲۲۲ جریبه دولتي ځمکه او املاک، بامیان کې په ۲۱۳ قطعو کې ۲۵۰ زره او ۴۳۹ جریبه دولتي ځمکه او املاک، غزني کې په ۱۰۲ قطعو کې ۲۳۱ زره او ۹۰۶ جریبه دولتي ځمکه او املاک، سمنگان کې په ۳۸۸ قطعو کې ۱۴۱ زره او ۴۸۲ جریبه دولتي ځمکه او املاک، وردک کې په ۲۱۷ قطعو کې ۱۸۱ زره او ۴۱۰ جریبه دولتي ځمکه او املاک، دایکندي کې په ۲۹۰ قطعو کې ۱۴۸ زره او ۸۴۳ جریبه دولتي ځمکه او املاک، غور کې په ۱۶۳ قطعو کې ۱۴۷ زره او ۹۸۸ جریبه دولتي ځمکه او املاک، نیمروز کې په ۲۸۸ قطعو کې ۳۰۱ زره او ۹۱۰ جریبه دولتي ځمکه او املاک، سرپل کې په ۲۵۴ قطعو کې ۱۸۷ زره او ۵۲۸ جریبه دولتي ځمکه او املاک، کندهار کې په ۲۶۴ قطعو کې ۳۵۷ زره او ۸۴۷ جریبه دولتي ځمکه او املاک، پکتیکا کې په ۱۳۹ قطعو کې ۳۳۶ زره او ۷۸۲ جریبه دولتي ځمکه او املاک، تخار کې په ۳۴۵ قطعو کې ۱۸۰ زره او ۸۲۷ جریبه دولتي ځمکه او املاک، هلمند کې په ۱۳۸ قطعو کې ۳۱۸ زره او ۹۹۵ جریبه دولتي ځمکه او املاک، فاریاب کې په ۲۰۲ قطعو کې ۱۸۲ زره او ۵۲۶ جریبه دولتي ځمکه او املاک، بغلان کې په ۲۰۰ قطعو کې ۱۸۲ زره او ۵۲۶ جریبه دولتي ځمکه او املاک، خوست کې په ۲۶۰ قطعو کې ۲۳۹ زره او ۱۸۰ جریبه دولتي ځمکه او املاک، بادغیس کې په ۱۶۶ قطعو کې ۱۹۰ زره او ۵۶۸ جریبه دولتي ځمکه او املاک، کنړ کې په ۷ قطعو کې ۱۰۳۶ جریبه دولتي ځمکه او املاک، بدخشان کې په ۲۲ قطعو کې ۱۴ زره او ۳۴۱ جریبه ځمکه او املاک، پنجشیر کې په ۵۱ قطعو کې ۲۴۴ جریبه ځمکه او املاک او فراه ولایت کې په ۸ قطعو کې ۷۲ جریبه دولتي ځمکه او املاک سروې او ثبت کړي دي.

ښارچورولو او ځمکو وزارت د هېواد په کچه د دولتي ځمکو سروې او ثبت سره غواړي خو له دولتي ځمکو معقولې او ګټورې استفادې ده زمینه برابره او همداراز د اړتیا وړ ځمکه متقاضی ادارو ته په اختیار کې ورکوي.

پارک مسجد جامع هرات در آینده نزدیک

”زما پاليسي دا ده چې په هېواد کې د پانگوني د جذب
پر وړاندې خپدونه او مشکلات لرې کړم او د پانگوالو
سره همکار پاتې شم.“

ثبت و اجراء قباله های الکترونیکی در هرات

فساد اداری و تحویلی درصدی بالای محصول قباله جلوگیری شده و ضمناً به عواید دولت افزوده می شود.

حال کار ثبت و صدور قباله الکترونیکی در ولایت هرات آغاز گردیده و پیشرفت خوبی دارد. وزارت شهرسازی به منظور ایجاد سهولت برای مردم در امر دریافت قباله الکترونیکی تعمیر مجهز قباله ها را در این ولایت اعمار نموده که مع تمام تجهیزات می باشد. دیتابیس الکترونیکی قباله با معیار های جهانی ساخته شده، دفاتر و فورمه های معیاری طبع و قباله فروش قطعی و جایزی (گروی) چاپ گردیده، مقرر و طرز العمل های مربوط رهنمایی امور برای کارمندان قباله نیز ترتیب و امور یاد شده توسط کارمندان مسلکی و تحصیل یافته به پیش می رود. با ایجاد سیستم الکترونیکی قباله ها خدمات به شکل ساده و بدون مراجعه به عریضه نویس و یا شعبات ذیربط و بدون سرگردانی در مدت کوتاه عرضه می شود و در اخذ محصول و تکس از فروش زمین و ملکیت های عقاری نیز سهولت های زیادی به وجود آمده است.

در گذشته شهروندان قبل از فروش زمین و جایداد های شان باید تثبیت ملکیت می کردند و همچنان مرحله ارزشیابی زمین و ملکیت های عقاری را انجام می دادند که برای فروشنده و کارمندان بخش ثبت و صدور قباله زمانگیر بود، اما امروز با عصری سازی و الکترونیکی سازی این بخش همه امور در یک مرحله انجام می شود.

اکنون تحریر و ثبت قباله مطابق معیارها و استاندارد های جهانی با بارکود و سایر کودهای امنیتی انجام می شود تا از جعل سند جلوگیری گردد. بالترتیب ثبت قباله و اسناد زمین و ملکیت تحت فروش در دفاتر کاغذی و الکترونیکی به منظور حفظ اسناد و سهولت در مرحله های بعدی فروش و یا معلومات جایداد صورت می گیرد.

قباله های کاغذی و عرفی در افغانستان یک مشکل بزرگ در بخش تثبیت ملکیت به شمار رفته و این مسأله باعث شده تا در بسا موارد شماری زیادی از خانه ها، جایداد ها و زمین ها به چندین شخص فروخته شده و میزان فساد اجتماعی از این رهگذر نابسامانی های زیادی را در جامعه بین شهروندان به بار آورد.

ثبت و توزیع قباله های کاغذی و معلومات کتابچه یی و کاغذی مشکلات زیادی داشته است، گنده های (اسناد کاغذی آرشیف شده) بسیاری از جایداد ها، زمین ها و خانه ها کهنه و فرسوده گردیده و شماری زیاد آن بر اثر این فرسودگی و همچنان جنگ ها حریق و از بین رفته است. یک تعداد دیگر این اسناد رنگ قلم شان از بین رفته و تعداد دیگر نیز به قلم خوانا نوشته نشده که برای خواننده واضح و قابل درک نمی باشد. علاوه بر مشکلاتی که در بالا به آن اشاره شد؛ تعدادی از خانه ها، زمین ها و ملکیت های عقاری کور دنیات، نقشه و آدرس مشخص ندارند.

بر این اساس و برای بروز ساختن سیستم قباله ها و از میان برداشتن نابسامانی های موجود در این عرصه؛ وزارت شهرسازی و اراضی ابتکار ثبت و صدور قباله های الکترونیکی را روی دست گرفته است. در این سیستم دیتابیس قباله ها الکترونیکی شده و بر علاوه آرشیف کاغذی نیز تهیه می گردد و همچنان کور دنیات، نقشه و آدرس مشخص برای زمین و ملکیت عقاری قید می شود، تا در مرحله های بعدی خود سیستم جوابگو بوده و به مراجع دیگر ضرورت احساس نگردد.

این روند مزایای زیادی داشته و اکنون اجراء و ثبت قباله ها در مدت کوتاه و با شفافیت تمام انجام می شود. اکنون جایداد های عقاری مردم شامل یک سیستم دایمی شده و از غصب، منازعه، تصرفات غیر قانونی،

روند ثبت، اجراء و صدور قباله های الکترونیکی سال گذشته از سوی رهبری وزارت شهرسازی و اراضی در ولایت هرات افتتاح و کار عملی آن آغاز گردیده است. قرار است این روند به گونه تدریجی در کابل و سپس در سایر ولایات آغاز و به چشم انتظاری مردم در امر دستیابی به قباله های الکترونیکی نکته پایان گذاشته شود.

باید خاطر نشان ساخت که اجراء قباله در دو مرحله صورت می گیرد. مرحله اول در دو هفته پایان می یابد. زیرا نخست تثبیت ملکیت ضروری است، اما در مرحله بعدی اجراء قباله فقط یک روز زمان می برد. باید خاطر نشان ساخت که در شش ماه اخیر در شهر هرات، درخواستی قباله به ۷۲ مورد رسیده که از این میان اسناد در خواستی ۲۲ قباله طی مراحل شده و ۷ قباله صادر و توزیع گردیده است.

خصوصي سکتور؛ د صنايع او اقتصادي ودې مهمه څانګه

د خصوصي سکتور هڅونې او پانګې جذبولو لپاره مناسب چاپېريال او اړين شرايط برابرول، د دې برخې يو له بنسټيزو څانګو څخه بلل کېږي، خو له بده مرغه له لسيزو راهيسې په هېواد کې اورمهاله جګړو، تاوتریخوالي او ناامنی، افغانستان د دې مهمې برخې له ودې څخه بې برخې کړی و.

په يوه هېواد کې د پانګې اچونې او د کورنيو صنايعو ودې لپاره د مناسبو او هر اړخيزو قوانينو شته والی، د هېواد په وده کې د بستر په څېر حيثيت لري چې له نېکه مرغه ښار جوړولو او ځمکو وزارت په تېرو کلونو کې د خصوصي سکتور پياوړتيا او کورنيو صنايعو لوړوالي په موخه يو لړ کړنلارې، مقرري او قوانين جوړ کړي چې په مرسته يې په دې برخه کې د پام وړ پرمختګ شوی دی، ځکه د خصوصي سکتور وده د يوه جګړه خپلي هېواد پر اقتصادي وده نېغ په نېغه اغېزه کوي. ښار جوړولو او ځمکو وزارت د يوې مهمې سکتوري ادارې په توګه

د يوې ټولنې د پرمختګ مهمو برخو له ډلې يو هم د زېربنا جوړونې څانګه کې پانګونه بلل شوې ده. د ښار جوړولو، سوداګرۍ او اقتصاد متخصصين په دې نظر دي چې په توليدي، صنعتي، خدماتي، د کانونو استخراج، مواصلاتي لارو او لوړو زده کړو برخو کې له سترو پانګونو پرته د يوه هېواد پرمختګ او انکشاف ناشونی برېښي، ځکه په معاصره دوره او معاصره ټولنه کې دا سکتورونه يو له مهمو برخو څخه ګڼل کېږي.

په ننني عصر کې خصوصي سکتور د يوې ټولنې د اقتصادي ودې مهمه برخه ګڼل کېږي. له ډېرې مودې راهيسې د افغانستان په خصوصي سکتور کې داسې ستونزې موجودې وې چې د حل وړ وې، خو د کمزورو قوانينو او مقرراتو، تاوتریخوالي، د اقتصادي سمون برخه کې ناغېرې، اداري فساد، د زېربناوو کمښت، ځمکو ته کم لاسرسی او د مالي سکتور کمرنگه وده، د دې لامل شوي وو چې خصوصي سکتور له تمې سره سم ونه غوړېږي.

کول، عمومي پانګونې، د امنیت ټینګښت او د مالکیت حقوقو رعایتول د خصوصي سکتور د ودې لامل ګرځي او په مقابل کې خصوصي سکتور هم د نوښتونو، د پانګې جوړونې، د ماليې ورکړې او د نورو چوپړتیاوو په وړاندې کولو سره له دولت سره مرسته کوي، څو خپل رسالت له خنډونو پرته په اسانه ډول تر سره کړي.

که چېرې د دولتي او خصوصي سکتور چارې په روڼ ډول تر سره شي، په ټولنه کې به په مساوي ډول د پام وړ اغېزناکې پایلې تر سترګو شي. که دواړه سکتورونه په ګډه کار وکړي، نه یوازې شته ننگونې؛ بلکې راتلونکې ستونزې به هم له منځه لاړې شي او تر څنګ به یې بې روزګاري کمه او کارمونده ډېره شي. په تېره دولت په دې برخه کې مهم رول لوبولی شي، خو خصوصي سکتور هم د ټولنې په صنایع، اقتصادي، انکشافی ودې او سوداګریز پرمختګ تر څنګ په نورو سکتوري برخو کې د ملا د تیر حیثیت لري چې له نیکه مرغه د ښار جوړولو او ځمکو وزارت دې برخې ته ځانګړې پاملرنه کړې ده.

له تېرو څو کلونو را په دې خوا خصوصي سکتور ته د دولتي ځمکو د لېږد له لارې په هېواد کې د زېربناوو جوړونې او رغونې، د هستوګنیزو او سوداګریزو املاکو ودې او پراختیا، د ودانیزو توکیو تولید، ترانسپورتي او تدارکاتي خدماتو، معلوماتي ټکنالوژي چوپړتیاوو، د کرنې محصولاتو تولید، د کانونو استخراج، د خوړو موادو تولید او پروسس، زده کړو او مخابراتي سکتورونو په برخه کې د پانګونې لپاره بې ساري فرصتونه برابر کړي دي.

د ښار جوړولو او ځمکو وزارت د خصوصي کولو عمومي ریاست دولتي ځمکو او املاکو ته د خصوصي سکتور اسانه لاسرسي په موخه تر ۱۳۹۹ هـ ش کال پورې، ۱۶۴،۰۰۰ جریبه دولتي ځمکه او ۵۹۲۱ ملکیتونو د سوداګرۍ، هټیو، سوداګریزو سړایونو، کرنې او مخابراتي چوپړتیاوو برابرولو لپاره په اجارې، کرایې او نورو ډول کم امتیازونو په بدل کې ورکړي چې په مرسته یې په هېواد خصوصي سکتور د پام وړ وده کړې ده.

همداراز، دې وزارت له خصوصي سکتور څخه د یوې ملاتړۍ ادارې په توګه نارینه او ښځینه وو ته د هېواد په کچه په بېلابېلو برخو کې نږدې ۳۱،۰۰۰ کسانو ته د کارموندنې زمینه برابره کړې چې له ډلې یې ۷۶ متشبثې مېرمنې په کابل، سرپل، هرات او هلمند ولایتونو کې د سوداګرۍ په وده کې بوختې دي او تر څنګ یې دې وزارت د کرنې او زراعت په برخو کې شاوخوا ۲۰۰۰ مېرمنو ته د کار زمینه هم برابره کړې ده.

د دې تر څنګ ښار جوړولو او ځمکو وزارت په هېواد کې د خصوصي سکتور ودې په موخه د سوداګریزو او هستوګنیزو اوږدمهاله پروژو لپاره طرحې برابرې کړي چې له ډلې یې ۴۸ سوداګریزې او هستوګنیزې پروژې چمتو شوي چې د هستوګنیزو پروژو په برخه کې به ۳۰۲۹ میلیون ډالره او سوداګریزو پروژو په برخه کې به ۲۱۷۲ میلیون ډالره پانګونې ته زمینه برابره شي چې له لارې به یې هر کال میلیونونه افغانۍ عواید په ملي خزانې کې وراضافه شي.

ښار جوړولو او ځمکو وزارت په هېواد کې د یوې مهمې سکتوري ادارې په توګه له خصوصي سکتور څخه بشپړ ملاتړ کوي چې د دولتي ځمکو او املاکو په اجارې ورکولو تر څنګ یې کورنۍ او بهرنۍ پانګونې جلب په برخه کې د خصوصي سکتور توجه ځان ته رااړولې ده او په مرسته یې له دولتي ځمکو غصب څخه مخنیوی، هېوادوالو ته د دندو پیدا کول، په ولایتونو کې په انډول برابره پراختیا او له دولتي ځمکو څخه د اغېزناکې کارونې لپاره ښه زمینه برابره شوې ده.

د خصوصي سکتور پوهانو په خبره، هر کله چې دولت او خصوصي سکتور په موثر ډول په ګډه کار وکړي، د یو بل نیمګړتیاوې بشپړوي او تر ډېره دواړه برخې د یو بل لپاره لازم او ملزوم هم ګڼل شوي دي. په دې صورت کې دولتي برخه د مناسبو مقررو، د قانون حاکمیت پلي

وزارت شهرسازی و اراضی تا کنون ۵ میلیون و ۹۲۰ هزار و ۵۳۸ جریب علفچر را در ۱۵۴۰ قطعه در مربوطات ۲۸ ولایت کشور؛ تشخیص، سروی و نقشه برداری نموده است. با تحقق پروژه تشخیص، سروی و نقشه برداری علفچرها منحصیث ثروت ملی مردم افغانستان؛ شرایط لازم خودکفایی و رشد اقتصادی مالداران فراهم می سازد.

هغه خوب چې په حقيقت بدل شو

حکومت دې لومړيتوب ته په کتو، ښار جوړولو او ځمکو او د پوهنې وزارتونه؛ ښوونکو لپاره د ښارگوټو د جوړولو او استوگنيزو نمرود وېش په تړاو په کابل، کاپيسا، پروان، لوگر، میدان وردک، ننگرهار، لغمان، بلخ، فارياب، سرپل، جوزجان، سمنگان، هلمند، کندهار، نيمروز، زابل، خوست، غزني، پکتیکا، تخار، کندز، بغلان، بدخشان، باميان، دايکندي، ارزگان، فراه او هرات ولايتونو کې يو لړ اړين اقدامات ترسره کړي دي.

ځمکه، لوگر کې ۱۶۵۰ جريبه ځمکه، میدان وردک کې ۱۲۴۲ جريبه ځمکه، ننگرهار کې ۳۱۱۴ جريبه ځمکه، لغمان کې ۲۵۰ جريبه ځمکه، بلخ کې ۴۸۰۰ جريبه ځمکه، فارياب کې ۳۲۰۰ جريبه ځمکه، سرپل کې ۱۵۰ جريبه ځمکه، جوزجان کې ۳۲۹۵ جريبه ځمکه، سمنگان کې ۸۳۰ جريبه ځمکه، هلمند کې ۱۶۹۳ جريبه ځمکه، کندهار کې ۳۰۰۰ جريبه ځمکه، نيمروز کې ۷۰۰۰ جريبه ځمکه، زابل کې ۳۰۰ جريبه ځمکه، خوست کې ۴۰۰ جريبه ځمکه، غزني کې ۱۸۳۹ جريبه ځمکه، پکتیکا کې ۵۰۰ جريبه ځمکه، تخار کې ۵۷۷ جريبه ځمکه، کندز کې ۲۹۹۰ جريبه ځمکه، بغلان کې ۱۰۶۱ جريبه ځمکه، بدخشان کې

وردک، ننگرهار، لغمان، بلخ، فارياب، سرپل، جوزجان، سمنگان، هلمند، کندهار، نيمروز، زابل، خوست، غزني، پکتیکا، تخار، کندز، بغلان، بدخشان، باميان، دايکندي، ارزگان، فراه او هرات ولايتونو کې يو لړ اړين اقدامات ترسره کړي دي.

د دواړو وزارتونو تخنیکي پلاوی په يادو ولايتونو کې د ښوونکو د ښارگوټو د جوړولو په موخه د دولتي ځمکو د تشخيص لړۍ پيل کړه چې له نېکه مرغه ۵۰۶۶۵ جريبه ځمکه د هېواد په ۲۸ ولايتونو کې په لاندې ډول تشخيص او ځانگړې شوه:

کابل کې ۲۱۴۹ جريبه ځمکه، کاپيسا کې ۱۱۵۴ جريبه ځمکه، پروان کې ۴۴۸ جريبه

ښاري پراختيا او د دولتي ځمکو څخه سمه او معقوله استفاده، د ښار جوړولو او ځمکو وزارت له مهمو کاري لومړيتوبونو څخه دي او ياد وزارت هڅه کوي له دې لارې د حکومت ملي او ټولگټو پروژو او پراختيايي او اقتصادي پلانگذاړيو ته لاره هواره کړي. د افغانستان حکومت مشرتابه خلکو او په ځانگړې توگه ښوونکو ته د استوگنې زمينه برابرو، خپل لومړيتوب گڼلی او په دې برخه کې لازمه پاملرنه ترسره شوې ده.

حکومت دې لومړيتوب ته په کتو، ښار جوړولو او ځمکو او د پوهنې وزارتونه؛ ښوونکو لپاره د ښارگوټو د جوړولو او استوگنيزو نمرود وېش په تړاو په کابل، کاپيسا، پروان، لوگر، میدان

وشوه ترڅو ښوونکو ته د ژوند لازم اسانتياوې په پام کې ونیول شي.

پوهنې وزارت د دې موضوع اهمیت ته په کتو، د استوګنیزو نمرود وېش لړۍ پیل کړه او د یاد وزارت د شمېرې له مخې تر اوسه، ۳۵۸۹۳ استوګنیزې نمرې ښوونکو ته د هېواد په ۲۴ ولایتونو لکه کابل، زابل، خوست، فراه، بدخشان، لوګر، تخار، وردک، سمنګان، سرپل، هلمند، دایکندي، لغمان، هرات، کاپیسا، فاریاب، بامیان، نیمروز، پروان، کندهار، جوزجان، ارزګان، ننگرهار او کنډز کې توزیع شوي او د نمرود د توزیع لړۍ د هېواد په ۲۸ ولایتونو کې روانه ده.

د ۱۰۳ ښارګوټو په جوړولو نه یوازې دا چې د حکومت مشرتابه ژمنه عملي بڼه خپله کړې بلکه ۸۸۲۱۱ ښوونکو ته په مستقیمه او زرګونه نورو هېوادوالو ته په غیر مستقیمه توګه د استوګنې زمینه برابره شي چې له دې لارې به د دوی په ټولنیز او اقتصادي ژوند کې پام وړ بدلون رامنځته شي.

نیمروز ولایت کې ۳ ښارګوټي، زابل ولایت کې ۱ ښارګوټي، خوست ولایت کې ۴ ښارګوټي، غزني ولایت کې ۴ ښارګوټي، پکتیکا ولایت کې ۱ ښارګوټي، تخار ولایت کې ۴ ښارګوټي، کنډز ولایت کې ۵ ښارګوټي، بغلان ولایت کې ۱ ښارګوټي، بدخشان ولایت کې ۱ ښارګوټي، بامیان ولایت کې ۷ ښارګوټي، دایکندي ولایت کې ۸ ښارګوټي، ارزګان ولایت کې ۱ ښارګوټي، فراه ولایت کې ۲ ښارګوټي او هرات ولایت کې ۷ ښارګوټي.

یاد تفصیلي پلانونه د ښکیلو ادارو ترمنځ له هر اړخیز بحث وروسته بشپړ او له یو شمېر رسمي پړاوونو وروسته ښار جوړولو او ځمکو وزارت له لوري د تطبیق په موخه پوهنې وزارت په واک کې ورکړل شول.

د تفصیلي پلانونو د جوړولو په لړ کې مهم او اساسي موضوعات لکه استوګنیزې، عامه، تجارتي، شنې، تفریحي او خدماتي سیمې او همدارنګه، کانالونه، سړکونه، پلې لارې او نورې مهمې برخې په پام کې ونیول شوې او هڅه

۱۷۵ جریبه ځمکه، بامیان کې ۵۶۴ جریبه ځمکه، دایکندي کې ۷۷۲ جریبه ځمکه، ارزګان کې ۲۰۳ جریبه ځمکه، فراه کې ۱۱۷۵ جریبه ځمکه او هرات کې ۶۱۳۴ جریبه ځمکه سربېره پردې، د دواړو وزارتونو تخنیکي پلاوي د ځمکې د تشخیص ترڅنګ، د ښارګوټو د جوړولو لپاره په تفصیلي پلانونو کار پیل کړ. د ګډ کار او هر اړخیزه تخنیکي نظریاتو په پایله کې ۱۰۳ تفصیلي پلانونه ترتیب او لاندې ولایتونو ته ځانګړي شول:

کاپیسا ولایت کې ۳ ښارګوټي، کابل ولایت کې ۷ ښارګوټي، پروان ولایت کې ۲ ښارګوټي، لوګر ولایت کې ۴ ښارګوټي، د میدان وردک ولایت کې ۷ ښارګوټي، د ننگرهار ولایت کې ۱۰ ښارګوټي، لغمان ولایت کې ۲ ښارګوټي، بلخ ولایت کې ۵ ښارګوټي، فاریاب ولایت کې ۳ ښارګوټي، سرپل ولایت کې ۱ ښارګوټي، جوزجان ولایت کې ۴ ښارګوټي، سمنګان ولایت کې ۳ ښارګوټي، هلمند ولایت کې ۳ ښارګوټي، کندهار ولایت کې ۲ ښارګوټي،

امروز آب عزت و هم آبروی ماست
 امروز آب حیثیت ماست بی گمان
 افغانستان غنی فقیریم در جهان
 در ملک پاره پاره ز بحران اقتصاد
 نرم است در مصافحه سخت است در عزم
 گستا به مفت قسمت همسایه آب نیست
 نیک است بهره گیری بند کمال خان
 تا آبروی ملت افغان به جا شود
 تا دست ماست دکمه خود اختیار آب
 «تنها» پسند کرده ای صاحب تفکری

امروز آب جلوه ای حسن نکوی ماست
 امروز آب سرخط هر گفتگوی ماست
 این آب جان مایه ای جام و سبوی ماست
 اشرف غنی به فکر نکوی رفوی ماست
 ما نیک فطرتیم و همین طرز خوی ماست
 این حرف خط سرخ و خط رو به روی ماست
 این حاصل هزار هزار جستجوی ماست
 این آب، رنگ و قیمت خون گلوی ماست
 بگذار گر نشانه ای دشمن به سوی ماست
 که اندیشه اش بیانگر آرزوی ماست

محمد داود «تنها»

تثبیت حق مالکیت جایداد های مسیر فاز اول سرک حلقوی کابل

وزارت شهرسازی و اراضی در کنار مسئولیت تشخیص، سروی و نقشه برداری زمین های دولتی و علفچرها طی دو برنامه جداگانه در کشور؛ حسب مسئولیت؛ وظیفه تسهیل روند تطبیق بسا پروژه های زیربنایی را در ولایات و مرکز نیز عهده دار است.

وزارت شهرسازی و اراضی در کنار مسئولیت تشخیص، سروی و نقشه برداری زمین های دولتی و علفچرها طی دو برنامه جداگانه در کشور؛ حسب مسئولیت؛ وظیفه تسهیل روند تطبیق بسا پروژه های زیربنایی را در ولایات و مرکز نیز عهده دار است. یکی از این وظایف؛ تثبیت حق مالکیت و استملاک جایداد های مسیر پروژه های خطی امتدادی است که در اصل زمینه لازم آغاز کار ادارات سکتوری حکومت را فراهم می سازد. مرتبط به بحث می توان یاد آور شد که یکی از این پروژه های خطی امتدادی احداث و یا توسعه شاهراه های و سرک های حلقوی در کشور می باشد. باید خاطر نشان ساخت که بنابر پالیسی قبلی، وزارت شهرسازی و اراضی ناگزیر بود، در صورت واقع شدن یک قطعه زمین شخص در مسیر پروژه خطی امتدادی، تمامی زمین های شخص را در دیگر نقاط نیز تصفیه نماید. از یک دیدگاه این عمل کار اساسی در راستای تصفیه زمین های شخصی از زمین های دولتی در سطح کشور محسوب می شد، اما با نظر داشت اهمیت تسهیل و تسریع روند تطبیق پروژه کار زمانگیر بود و موجب تاخیر تحقق زود هنگام پروژه های زیربنایی و انکشافی حکومت می گردید. از این رو با توجه به ایجابات زمان و لزوم

ساده سازی پروسه تصفیه؛ وزارت شهرسازی و اراضی به طرح و ترتیب مقرر پروژهای خطی مبادرت ورزید که بر مبنای آن؛ اکنون تنها زمین های واقع در مسیر پروژه های خطی - امتدادی تثبیت حق مالکیت می گردد.

مرتبط به بحث این گزارش باید یاد آور شد که وزارت شهرسازی و اراضی از چندی به اینسو کار تثبیت حق مالکیت و استملاک سرک حلقوی کابل را آغاز نموده که در نتیجه کار تثبیت حق مالکیت ملکیت ها و جایداد های مسیر فاز اول این سرک به تازه گی تکمیل و اسناد آن به شاروالی کابل ارسال گردیده است.

سرک حلقوی کابل دارای چهار فاز است که مسیر فاز اول آن از قلعه عبدالعلی سرک کابل - قندهار تا منطقه سنگ نوشته سرک کابل - لوگر؛ ۲۷ هزار متر را در بر می گیرد. در این مسیر زمین های شخصی تثبیت حق مالکیت گردیده و مساحت و تعداد قطعات زمین های

دولتی نیز تثبیت شده است.

به تفصیل باید گفت که فاز اول سرک حلقوی کابل از ۱۰ ساحه ای مربوط ولسوالی های چهار آسیاب و پغمان ولایت کابل می گذرد. در ساحه خیر آباد موازی ۱۴۶،۸۰ جریب زمین شخصی ملکیت ۳۴ زمین دار تثبیت حق مالکیت شده که از آن جمله ۵۱،۸۶ جریب زمین در مسیر سرک واقع شده و موازی ۵۹۶ جریب زمین دولتی نیز در یک قطعه تثبیت گردیده است.

در ساحه قلعه فتوح بیش از ۴۶ جریب زمین شخصی، در ساحه کوه قورغ ۴۰۲۳ جریب زمین دولتی در ۳ قطعه، در منطقه قلعه قاضی ۱۸۲،۷۱ جریب زمین شخصی، در ساحه چوک شهدا ۲۰ جریب زمین شخصی و ۱۲،۹ جریب زمین دولتی و ۳۱ خانه تثبیت حق مالکیت گردیده است.

همچنان بیش از ۹ جریب زمین شخصی، ۳۰

جریب زمین دولتی در ۷ قطعه و یک قطعه وقفی و ۸۶ خانه در ساحه قلعه مجیب و ۴۹،۶۳ جریب زمین دولتی و ۳۸۰ خانه در ساحه کوه چهل دختران تثبیت حق مالکیت گردیده است. به همین گونه کار تثبیت حق مالکیت ۲۰،۷۰ جریب زمین شخصی و ۱۳،۴۵ جریب زمین دولتی در ۳ قطعه و یک قطعه وقفی و ۷۷ خانه در ساحه قلعه عبدالعلی و نیز موازی ۱۵ جریب زمین شخصی و ۱۰،۱۰ جریب زمین دولتی در چوک قلعه عبدالعلی تمام شده است.

مجموعاً در مسیر فاز اول سرک حلقوی کابل؛ ۴۷۳۵،۴۳ جریب زمین دولتی، ۴۹۵،۹۷ جریب زمین شخصی با مشخص شدن مالکیت ۱۲۹۶ زمیندار و همچنان ۵۸۰ خانه تثبیت حق مالکیت گردیده و اسناد لازم به منظور استملاک به شاروالی کابل ارسال شده است.

ترمیم و مرمت بخشهای از تپه وزیر محمد اکبر خان

د یوه عصري ځمکوالۍ نظام پر لور

د افغانستان د ځمکوالۍ نظام پر عصري کولو کار پیل کړي او دا موضوع د دواړو هېوادونو په کچه مطرحه او تر بحث لاندې ونيول شوه. د دواړو هېوادونو چارواکو او متخصصینو په ترکیه او افغانستان کې مشترکې ناستې ترسره کړې او افغان هیئت د ترکیې ځمکوالۍ نظام او همدارنګه د ترکیې هېواد متخصصینو د افغانستان د ځمکوالۍ نظام څخه هر اړخیزه ارزونه ترسره کړه. په پایله کې د تخنیکي مرستو او تجربیاتو د شریکولو او همدارنګه د افغانستان لپاره د یوه عصري او با ثباته ځمکوالۍ نظام د رامنځته کولو په پار د دواړو هېوادونو ترمنځ یو

په تېرو پنځه کلونو کې جمهور رئیس محمد اشرف غني لید لوری دا وو چې د افغانستان د ځمکوالۍ موجود نظام دې په یوه عصري، با ثباته او په ټکنالوجي سمبال نظام بدل شي. د دواړو هېوادونو د دوستانه اړیکو، کلتوري مشابهتونو او د ځمکو د مدیریت په برخه کې د ترکیې هېواد کامیابه تجربو ته په کتو، جمهور رئیس محمد اشرف غني د افغانستان د ځمکوالۍ نظام عصري کېدو لپاره د ترکیې هېواد کامیابه تجربو څخه د استفاده په موخه یو ترکیبي هیئت ایجاد کړ ترڅو دا هیئت د ترکیې هېواد له چارواکو او متخصصینو سره په ګډه

افغانستان له سلګونو کلونو راهیسې له ترکیې سره دوستانه اړیکې لري، او دا اړیکې د ۱۹۲۸ کال د مې په میاشت کې د شاه غازي امان الله خان او د ترکیې د مشر مصطفی کمال اتاترک ترمنځ د دوستۍ د تړون له امله نورې هم پیاوړې شوې. له کلونو راهیسې دواړه هېوادونه په سیاسي، کلتوري، اقتصادي او انکشافی برخو کې د یوه ښه متعهد په توګه خپلې دندې او مسوولیتونه ترسره کړي او دې دوستانه اړیکو د لا پیاوړتیا په موخه سالم او مثبت سیاستونو یې هم پلي کړي دي.

پروتوکول لاسلیک شو.

د دې پروتوکول د مفادو د ښه تطبیق لپاره د (FAO) سازمان، (TIKA) ادارې او نړیوال بانک په مرسته یوه ځانګړې کاري لایحه رامنځته شوه چې له امله یې د افغانستان د ځمکوالی نظام پر عصري کېدو عملي چارې پیل شوې.

د دې کاري لایحې په رڼا کې د افغانستان د ځمکوالی موجوده نظام په مختلفو ابعادو کې تر مطالعې او غور لاندې ونيول شوه او په پایله کې ترکیبي هېواد متخصصینو د افغان هیئت سره په ګډه د افغانستان د ځمکوالی بنسټیز پراختیایي (IDPL) پروګرام طرحه وړاندیز او له هر اړخیزې ارزونې وروسته د دې پروګرام په ایجاد موافقه وکړه.

د دواړو هېوادونو د حسن نیت او ګډ کار په نتیجه کې او همدارنګه د ځمکو د مدیریت په چارو کې د یو شمېر کورني او بهرني متخصصینو او سکتوري ادارو نظریاتو او وړاندیزونو ته په کتو د (IDPL) پروګرام مسوده ترتیب او د ۲۰۱۷ زیږدیز کال د اکتوبر په ۸ مه د ترکیبي هېواد په انفره ښار کې وړاندې او وروستی شوه. یاد پروګرام د دواړو هېوادونو تر منظوری وروسته په کابل کې د ۲۰۱۸ زیږدیز کال د

فبروري په میاشت د افغان جمهور رئیس محمد اشرف غني له لوري د ارګ په چهار چنار ماني کې رسماً افتتاح او د تطبیق لړۍ یې پیل شوه. د افغانستان د ځمکوالی بنسټیز پراختیایي (IDPL) پروګرام چې د افغانستان د ځمکوالی موجوده نظام پر یو عصري، با ثباته او ټکنالوجي سمبال نظام بدلولو په موخه ایجاد شوی، په لومړیو کې به د هېواد په لویو ښارونو کې پیل او وروسته بیا په تدریجي توګه به ټولو ولایتونو کې تطبیق شي.

یاد پروګرام په ټوله کې درې عمده برخې لري: لومړۍ برخه: د جغرافیایي معلوماتو د زیربناوو جوړول دي چې دا برخه درې نورې فرعي برخې لکه د نقشه برداری او جیوډیزۍ زیربنا، د ځمکې معلوماتي سیستم او معلوماتي ټکنالوجی په کې شامل دي.

دویمه برخه: د ځمکو ثبت سیستم ایجادول دي چې په دې برخه کې کدستر سروې او د ځمکو ثبت شامل دي.

دریمه برخه: د ځمکو پالیسي او ظرفیت جوړونه ده چې په دې برخه کې د ځمکې ملي کود او همدارنګه د یوه مسلکي انستیتیوت تجهیز او جوړول په کې شامل دي.

د اقتصادي او انکشافی پروژو او پلانګنداریو د

تطبیق لپاره د اړینو فرصتونو برابرول، د حکومت زیربنایي او ملي پروژو تطبیق ته لاره هوارول، د ځمکوالی یو عصري او با ثباته نظام رامنځته کول، د برېښنایي قبالو د ثبت، اجراء او صدور لپاره یو شفاف او عصري سیستم راجوړول، په هېواد کې د ځمکو د شخړو د کچې ټیټوالی، اقتصادي وده، ټولنیز هوساینه، د دولتي غصب شویو ځمکو مخنیوی او د دولتي ځمکو او املاکو څخه سمه او معقوله استفاده هغه څه دي چې د دې پروګرام په تطبیق سره به ترلاسه شي.

بې له شکه چې د (IDPL) پروګرام تطبیق به د افغانستان د ویارلي شاه امان الله سل کلن ارمان او همدارنګه د جمهور رئیس محمد اشرف غني هغه ژمنه چې د افغانستان اوسنی نظام دې په یو عصري او ګټه ور نظام بدل شي، پوره کړي. د افغانستان د ځمکوالی بنسټیز پراختیایي (IDPL) پروګرام به نه یوازې د ځمکوالی نظام په عصري کېدو کې رغنده رول ولري بلکې لویو او ملي اقتصادي او پراختیایي پالیسیو او پلانګنداریو تطبیق ته لاره هواره کړي او نور سکتوري ادارې کولای شي د دې پروګرام د میتودلوژی څخه لویو او بنسټیزو کارونو د پیل لپاره د یوه کامیابه تجربې په توګه استفاده وکړي.

د ښار جوړولو او ځمکو وزارت
وزارت شهر سازی و اراضی

